

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"

Studiu istoric

Proiectant general S.C. PLANIMETRICK HUB S.R.L., BOTOȘANI CUI: RO 43600572

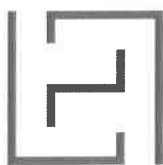
Nr. proiect 12/2025

Denumire si adresa obiectiv "CASA CUZA VODĂ, AZI MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE" – GL-II-m-B-03007 ȘI "BUSTUL LUI ALEXANDRU IOAN CUZA" – GL-II-m-B-03127 din str. Alexandru Ioan Cuza, nr.80, Municipiul Galați, Județul Galați

Beneficiar U.A.T. JUDEȚUL GALAȚI prin Președinte Costel Fotea

- 2025 -

planimetricK hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

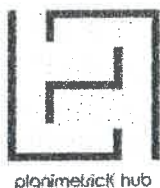
Studiu istoric de arhitectură

OBIECTUL PROIECTULUI - "REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"

- **Beneficiar (investitor)** – U.A.T. JUDEȚUL GALAȚI reprezentat prin președinte Costel Fotea
- **Amplasament** – ROMÂNIA, REGIUNEA SUD - EST, JUDEȚUL GALAȚI, MUNICIPIUL GALAȚI, STR. ALEXANDRU IOAN CUZA, NR. 80, NR. CAD. 123497;
- **Proiectant general** – S.C. PLANIMETRICK HUB S.R.L., BOTOSANI, CUI: RO 43600572
- **Proiectant de Arhitectură** – S.C. PLANIMETRICK HUB S.R.L., BOTOSANI
- **Număr Proiect** – 12/2025
- **Încadrare în localitate și zonă** – Conform planșei A00 - "Plan de încadrare în zonă"

Sursă hartă: Google maps 2025

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

I. OBIECTUL STUDIULUI

Obiectul prezentului studiu îl constituie imobilul aferent **Muzeului „Casa Cuza Vodă”** din municipiul Galați, str. Alexandru Ioan Cuza nr. 80, pe care sunt amplasate două monumente istorice de valoare națională și locală:

- „Casa Cuza Vodă, azi Muzeul Județean de Istorie” – cod LMI GL-II-m-B-03007,
- „Bustul lui Alexandru Ioan Cuza” – cod LMI GL-II-m-B-03127.

Amplasamentul se află în intravilanul municipiului Galați, având o suprafață totală de 2.760 mp, din care suprafața de intervenție pentru proiectul propus este de aprox. 2.113 mp. Proprietar al terenului și construcțiilor este Consiliul Județean Galați, iar în administrarea directă a Muzeului de Istorie „Paul Păltănea” Galați.

Zona are un puternic caracter istoric și cultural, fiind situată pe strada Alexandru Ioan Cuza, arteră emblematică a orașului, locuită de-a lungul secolelor XIX–XX de familii boierești și personalități marcante ale vieții politice, culturale și economice (Alexandru Ioan Cuza, Costache Negri, Alexandru D. Moruzi, Fani Tardini etc.).

Studiul se referă exclusiv la terenul și elementele exterioare care constituie spațiul verde și grădina muzeului, în strânsă legătură cu ansamblul construit, fără a propune intervenții asupra clădirii muzeului propriu-zise.

În etapa de proiectare tehnică și de execuție, intervenția propusă va fi precedată de efectuarea unei descărcări arheologice în colaborare cu instituțiile abilitate, și în conformitate cu legislația specifică, pentru documentarea și protejarea stratului arheologic existent.

Intervențiile vizate prin prezentul proiect sunt:

1. **Punerea în valoare a ruinelor descoperite in situ** în partea dreaptă a accesului principal, prin degajarea pământului, crearea unui mediu controlat de conservare (microclimat), protejarea cu sticlă securizată și iluminarea arhitecturală.

2. **Refacerea soclului bustului lui Alexandru Ioan Cuza** prin lucrări de restaurare, placare și consolidare locală, dacă va fi cazul, cu materiale compatibile cu cele originale, în conformitate cu expertiza tehnică.

3. **Reamenajarea peisagistică a grădinii muzeului**, prin reconstituirea atmosferei unei grădini de epocă romantică, cu alei sinuoase, ronduri florale, arbori ornamentali și mobilier inspirat din secolul XIX.

Scopul principal este **transformarea spațiului exterior într-un muzeu în aer liber**, care să îmbine funcția memorială și educativă cu rolul de spațiu public cultural, punând în valoare identitatea istorică a zonei. Din perspectivă simbolică, amenajarea propusă își propune să redea vizitatorilor o experiență coerentă a memoriei istorice, integrând în spațiul grădinii valorile morale și politice ale epocii lui Alexandru Ioan Cuza. Ansamblul devine astfel nu doar un loc de promenadă sau

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

contemplare, ci un **spațiu al reflecției civice**, în care ideea de unitate națională și modernitate este transpusă în limbajul arhitecturii peisajului.

II. METODĂ ȘI SCOP

Metoda de lucru

Elaborarea prezentului studiu s-a fundamentat pe o metodologie interdisciplinară, care îmbină analiza istorică, cercetarea documentară, observația directă asupra sitului și corelarea informațiilor obținute cu datele actuale de proiectare. Scopul acestei metode este acela de a asigura o abordare coerentă între cunoașterea trecutului și necesitatea intervențiilor contemporane asupra unui ansamblu de patrimoniu.

Într-o primă etapă, cercetarea a inclus documentarea istorică propriu-zisă, bazată pe consultarea surselor primare — documente de arhivă, planuri topografice și cartografice istorice ale orașului Galați, descrieri de epocă, gravuri și fotografii de secol XIX și XX. Aceste materiale au fost coroborate cu literatura de specialitate consacrată, cu monografii, articole științifice și lucrări dedicate evoluției urbane a Galațiului și istoriei familiei Cuza.

O etapă esențială a constituit-o analiza in situ, prin care au fost observate direct particularitățile amplasamentului, relația vizuală dintre clădire, bust și grădină, precum și starea de conservare a elementelor de patrimoniu. Documentarea fotografică detaliată a permis o evaluare comparativă între starea actuală și reprezentările istorice, oferind o bază obiectivă pentru formularea concluziilor.

Ulterior, toate datele istorice au fost corelate cu informațiile tehnice și arhitecturale contemporane, în vederea formulării unor recomandări de intervenție compatibile cu regimul de protecție al monumentelor istorice. Această etapă de sinteză a urmărit nu doar fundamentarea științifică a propunerilor, ci și integrarea lor într-un cadru legal și metodologic actualizat, conform cerințelor Ministerului Culturii și Direcției Județene pentru Cultură Galați.

Prin aplicarea acestei metode, studiul nu se limitează la o simplă descriere istorică, ci devine un instrument de analiză și decizie, menit să asigure coerența dintre memoria locului, valoarea culturală a ansamblului și intervențiile de restaurare și amenajare propuse.

Scopul studiului

Scopul prezentului studiu este de a fundamenta, din perspectivă istorică și culturală, intervențiile propuse asupra ansamblului „Casa Cuza Vodă”, având în vedere atât caracterul său de monument istoric de valoare națională, cât și rolul său formator în memoria colectivă a orașului Galați. Studiul își propune să clarifice relația dintre patrimoniul construit existent și amenajările contemporane

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

propuse, urmărind integrarea acestora într-un concept coerent de protecție, valorizare și interpretare culturală.

În acest sens, analiza istorică urmărește, în primul rând, stabilirea valorii culturale și istorice a amplasamentului, prin identificarea etapelor de evoluție urbană, arhitecturală și peisagistică ale sitului, cu accent pe importanța familiei Cuza și a reședinței lor în constituirea identității moderne a orașului Galați. În egală măsură, se urmărește definirea raportului dintre conservarea valorilor patrimoniale și intervențiile de reamenajare propuse, astfel încât soluțiile de proiectare să fie compatibile cu specificul locului și să respecte principiile reversibilității și minimalului impact asupra substanței istorice.

Un alt obiectiv major al studiului îl reprezintă delimitarea restricțiilor și a permisiunilor de intervenție în cadrul zonei de protecție a monumentelor istorice, conform prevederilor Legii nr. 422/2001 și a normelor metodologice aferente. În acest context, sunt analizate criteriile de compatibilitate urbanistică, vizuală și peisagistică, precum și condițiile de avizare impuse de reglementările Ministerului Culturii.

Totodată, studiul are rolul de a argumenta științific soluțiile propuse pentru punerea în valoare a ruinelor descoperite in situ, pentru restaurarea soclului bustului lui Alexandru Ioan Cuza și pentru reconstituirea peisajului istoric al grădinii muzeului. Prin această abordare, proiectul propune o lectură contemporană a ansamblului, capabilă să conserve autenticitatea sa istorică și să o comunice publicului într-o formă accesibilă și educativă.

Astfel, studiul istoric devine un instrument de fundamentare metodologică esențial, menit să asigure coerența dintre cercetarea documentară, valorile identificate și opțiunile de proiectare. În același timp, el constituie baza de justificare pentru avizarea favorabilă a documentației de către Ministerul Culturii și Direcția Județeană pentru Cultură Galați, în vederea protejării și valorificării durabile a patrimoniului cultural al municipiului.

III. REGIMUL DE PROTECȚIE

1. Cadrul legislativ

Imobilul „Casa Cuza Vodă, azi Muzeul Județean de Istorie” (cod LMI GL-II-m-B-03007) și „Bustul lui Alexandru Ioan Cuza” (cod LMI GL-II-m-B-03127) sunt înscrise în Lista Monumentelor Istorice, ediția 2010, având statutul de monumente istorice de importanță locală și națională.

Protecția acestora este reglementată de:

- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată,
- Normele metodologice de clasare și evidență a monumentelor istorice aprobate prin Ordinul nr. 2260/2008,
- Prevederile Planului Urbanistic General al municipiului Galați și ale Regulamentului Local de Urbanism (în măsura în care acestea nu contravin legislației speciale privind protecția monumentelor).

2. Zona de protecție

Conform art. 8 din Legea 422/2001, fiecare monument istoric are zonă de protecție proprie, stabilită în lipsa altor reglementări pe o rază de 100 m în jurul monumentului. Această zonă are rolul de a asigura protecția cadrului istoric și urbanistic, precum și păstrarea relației vizuale dintre monumente și spațiul public.

3. Regimul intervențiilor admise

În zona de protecție sunt permise doar intervenții care:

- respectă caracterul istoric al amplasamentului;
- nu afectează integritatea fizică și vizuală a monumentelor;
- utilizează soluții tehnice reversibile și non-invazive;
- contribuie la punerea în valoare și la creșterea accesibilității culturale a monumentelor.

Proiectul de față respectă în mod riguros regimul de protecție aferent monumentelor istorice printr-o abordare atent calibrată, care privilegiază intervențiile punctuale, reversibile și compatibile cu caracterul arhitectural și peisagistic al ansamblului. Lucrările propuse nu afectează integritatea structurală, fizică sau vizuală a monumentelor existente, ci urmăresc exclusiv conservarea, punerea în valoare și relectura contemporană a acestora.

În ceea ce privește ruinele descoperite in situ, proiectul prevede o intervenție de degajare și conservare, realizată cu mijloace minimale: delimitarea zonei, asigurarea unui drenaj corespunzător și protejarea ansamblului printr-o suprastructură de sticlă securizată, ventilată natural, care permite vizibilitatea și în același timp protejează elementele istorice de intemperii. Iluminarea discretă și contextuală contribuie la valorizarea acestora fără a crea un impact vizual excesiv, păstrând atmosfera de sobrietate specifică locului.

Bustul lui Alexandru Ioan Cuza, ca element sculptural cu valoare artistică și memorială distinctă, va beneficia de o intervenție strict de restaurare a soclului, prin înlocuirea placajelor degradate cu materiale compatibile din punct de vedere cromatic, fizic și tehnologic. Nu sunt propuse modificări asupra bustului propriu-zis, iar lucrările se vor realiza sub supravegherea specialiștilor autorizați în conservare și restaurare de piatră și bronz.

În ceea ce privește amenajările peisagistice, acestea sunt concepute ca o reconstituire stilistică inspirată din grădinile romantice de secol XIX, cu trasee sinuoase, vegetație ornamentală și mobilier istoricist, fără a aduce modificări structurale asupra clădirii muzeului. Soluțiile propuse respectă perspectiva istorică a sitului, păstrând scara, proporțiile și relațiile vizuale dintre clădire, bust și grădină.

Prin aceste măsuri, intervenția propusă asigură un echilibru între conservarea autenticității și actualizarea funcțională a spațiului, contribuind la menținerea valorilor patrimoniale și la creșterea accesibilității culturale a ansamblului muzeal.

4. Regimul de protecție urbanistică și culturală

Amplasamentul se situează într-o zonă cu valoare istorică și urbanistică deosebită, pe strada Alexandru Ioan Cuza — una dintre cele mai vechi și mai reprezentative artere ale orașului Galați. Strada, fostă „Mihai Vodă” în secolul al XIX-lea, a fost locuită de elitele economice și culturale ale orașului și păstrează până astăzi o serie de imobile valoroase, reprezentative pentru arhitectura eclectică și neoclasică urbană a epocii. Acest context conferă ansamblului muzeal un rol central în lectura istorică a orașului, Casa Cuza Vodă fiind una dintre puținele reședințe boierești conservate integral.

Din punct de vedere urbanistic, zona face parte dintr-un țesut istoric protejat, caracterizat prin parcelar tradițional, retrageri reduse față de aliniament și o scară umană coerentă, specifică secolului al XIX-lea. Într-un astfel de context, intervențiile propuse trebuie să respecte nu doar monumentele propriu-zise, ci și relațiile de perspectivă, proporțiile volumetrice și ritmul vizual al frontului stradal. Conservarea acestor relații reprezintă o condiție esențială pentru menținerea caracterului autentic al zonei.

Din punct de vedere cultural, situl se înscrie într-un ansamblu cu vocație memorială și educativă, situat în proximitatea altor obiective culturale importante ale municipiului. Casa Cuza Vodă, bustul domnitorului și grădina care le înconjoară constituie un nucleu identitar al Galațiului, un loc în care memoria istorică și spațiul urban se întâlnesc într-o compoziție coerentă.

Prin urmare, orice intervenție în acest perimetru trebuie să țină cont simultan de regimul de protecție al monumentelor istorice și de contextul urban și peisagistic general. Noile amenajări trebuie să se integreze discret în peisajul existent, să utilizeze materiale compatibile, să evite contrastul stilistic și să consolideze relația vizuală dintre muzeu, spațiul verde și frontul istoric al străzii Alexandru Ioan Cuza. Doar printr-o asemenea abordare se poate asigura continuitatea valorilor urbanistice și culturale ale zonei centrale și, totodată, o valorizare autentică a patrimoniului local.

IV. EVOLUȚIA CONTEXTULUI URBAN

Primele informații documentare privind existența obiectivului cunoscut astăzi sub denumirea de Casa „Cuza Vodă” din Galați datează din anul 1829-1830, fiind *„una dintre puținele case elegante din Galați, construite din piatră, pe o fundație de cărămidă, în anii 1829-1830, deoarece medicul german F.S. Chrismar consemna, în jurnalul său de călătorie din anul 1834, că, la Galați, în afara locuinței pârcălabului construită din piatră, „totul este clădit din lemn”. Cert este că această casă a oferit momente de bucurii și neliniști pentru toți membrii familiei Cuza care au locuit în ea.”*(paragraf extras din Muzeul Cuza-Vodă din Galați – 24 ianuarie 1939 – O recuperare istorică, de Cristian-Dragoș Căldăraru 2020).

Construcția inițială se înscrie astfel în prima jumătate a secolului al XIX-lea, fiind reprezentativă pentru arhitectura civilă urbană a epocii. În perioada 1937–1939, clădirea a fost restaurată și adaptată pentru funcțiunea muzeală de către Asociația „Casa Cuza-Vodă”, muzeul fiind inaugurat oficial la 24 ianuarie 1939.

De-a lungul timpului, edificiul a suferit mai multe intervenții de conservare, păstrându-și însă valoarea memorială și simbolică asociată copilăriei și formării domnitorului Unirii Principatelor Române, așa cum reiese din documentarea istorică:

Etapă 1836–1881

Pe planul Galaților, care însoțește raportul lui Merkelius din 26 decembrie 1793¹ sunt însemnate trei ulițe al căror nume nu îl cunoaștem, deși spre nord casele treceau dincolo de biserica Vovidenia, spre răsărit trecea cu mult de marginea râpii, fără a ajunge la Prut, iar spre apus, casele treceau dincolo de biserica Sf. Spiridon, terminată în 1817.

Casele, acoperite uneori cu tablă, dar de obicei cu stuf, erau destul de îndepărtate unele de altele, după cum remarcă francezul Emanuele d'Aintraigues care a trecut pe aceste meleaguri pe la 1779. Străzile erau podite cu bârne, iar casele, în marea lor majoritate, erau joase ca cele de la țară.²

În urma luptelor dintre eteriști și armata turcă din 1821, orașul Galați este incendiat "de n-a mai rămas o colibă vie măcar", cum indică o însemnare gălățeană.³

După distrugerile suferite în 1821, au venit și cele din timpul războiului ruso-turc din 1828–1829, astfel că orașul nu s-a extins prea mult, rămânând un oraș mic, după cum nota un ofițer al armatei ruse, "cu multe case frumos clădite, multă animație pe străzi și un comerț foarte viu."⁴

Cu toate acestea, populația orașului este în continuă creștere, astfel încât, hrisovul din 1 octombrie 1836, legifera și posibilitatea extinderii orașului "pe tot dealul spre Vadul Ungurului cât ține moșia târgului".⁵ În același timp se prevedea întocmirea unui plan al "orașului vechi" pentru „îndreptarea ulițelor” și așezarea noilor clădiri la "linie".⁶

Boieri și negustori încep să își cumpere terenuri întinse pe dealul orașului, noi uliți făcându-și apariția.

Planul întocmit de inginerul Singurov este discutat de obștea orașului, la 29 august 1836, care hotărăște "ca ulițele de astăzi ale orașului vechi... să rămâie în aceeași stare", fiindcă ar fi fost nevoie de o "desăvârșită a lor prefacere" ceea ce nu era posibil.⁷

¹ Hurmuzaki, Documente, XIX, I, p.684, DLXXXIX

² Marian Stroia, Aspecte ale societății românești în viziunea călătorilor străini (1774-1821), în Revista de istorie, 38, 1985, 5, p. 452

³ Paul Păltănea, Istoria orașului Galați de la origini până la 1918, Editura Partener, Galați, 2008, Vol. I, p. 267

⁴ Idem, p. 338

⁵ Hurmuzaki, Documente, Suplement, I, Vol.V, p. 356

⁶ Paul Păltănea, op. cit., p. 343.

⁷ Paul Păltănea, op. cit., pp. 343-344

Orașul Galați, devenit porto-franco prin hrisovul domnesc amintit, fusese împrejmuit cu un șanț de 4000 de stânjeni de la Tiglina, spre nord cam pe unde este strada George Coșbuc astăzi, coborând spre Vadul Ungurului până la Brateo.⁸ Hrisovul mai prevedea trasarea unor „ulițe despărțitoare” în lățime de 5 stânjeni (cca. 12 m) și împărțirea de locuri cu o lățime de 5,7 și 10 stânjeni. Proprietarii erau obligați ca în termen de trei ani să-și construiască locuințe „din piatră și cărămidă și acoperite cu oale” și să paveze strada în dreptul proprietății cumpărate.⁹

În partea de est a orașului Galați, la limita platoului înalt ce separă valea orașului de zona înaltă a acestuia apăruse o uliță numită simplu „Ulița de lângă mal”¹⁰, o uliță prăfoasă vara, plină de noroi iarna, chiar dacă se obișnuia să se paveze cu scânduri din lemn, pe care boierii, proprietari ai caselor rare, cu „ogrăzi mari și grădini nemăsurate, cu pometuri și verdețuri.”¹¹, ori slugile acestora, mergeau în târg cu diferite treburi.

Ulița de lângă mal a primit denumirea de Mihai Vodă, figurând cu această denumire pe Planul orașului din 1858, întocmit de inginerul Rizer¹² (Foto 1).

Foto 1 – Extras din Planul orașului Galați, 1858

În perioada mandatului de primar al lui Alexandru Moruzi (1872-1873), colina de la intersecția Uliței Mihai Bravu cu Vadul Băncianu, a fost întărită și legată cu zid de piatră cu scări și prevăzut cu un grilaj de fier în 1872 (Foto 2), oferind vederii o frumoasă înfățișare.

Până la 1880, pe această stradă, locuită de personalități, demnitari, funcționari și comercianți importanți ai orașului (Cuza, Moruzi, Negri, Mantu, Fani Tardini, Negroponte, Malaxa, etc.), casele construite se încadrau, din punct de vedere arhitectural, în stilul vernacular, fiind amplasate în interiorul curții, cu fațada principală orientată spre stradă, având prispă cu stâlpișori și geamlăc spre grădina, via, ori livada din spatele casei (Foto 3,4,5).

⁸ Gh. N. Munteanu – Bârlad, Galații, 1927, p.34

⁹ Ibidem

¹⁰ Alex Rally, Les voyages de Cochelet dans les Principautés Roumaines în "Revue Historique du Sud-Est Europeen", Vol. VIII, 1931, p. 286; P. Păltănea, Alexandru Ioan Cuza și Galații, în "Danubius", II-III, 1968 p.121

¹¹ Dimitrie Iurașcu, Rugina Toamnei, Editura Partener, Galați, 2012, p. 32.

¹² Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Galați, Colecția Planuri.

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

Disponerea aceasta a locuințelor atestă suprafețele întinse de teren deținute de diverși proprietari, puțini la număr.

Foto 2 – Scările Moruzi, 1872-1873

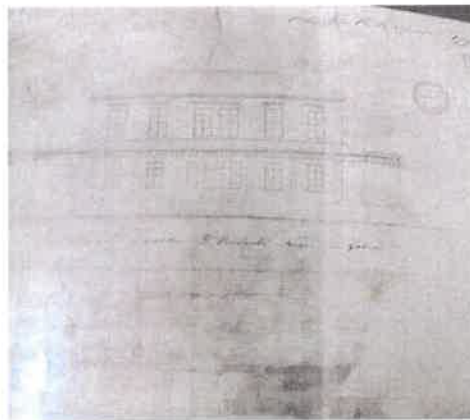

Foto 3 – Casa C. Negri, str. Mihai Bravu

Foto 4 – Casa Stavru Mantu, str. Cuza Vodă

Foto 5 – Casă, str. Mihai Bravu

Ulița Mihai Vodă, avea o lungime considerabilă, întinzându-se de-a lungul malului înalt al dealului orașului, făcând legătura cu unul din vadurile care legau orașul din deal cu portul în partea de sud și până în nord, trecând prin Grădina Publică și continuându-se dincolo de aceasta (Foto 6).

Foto 6 – Extras din Planul orașului 1885

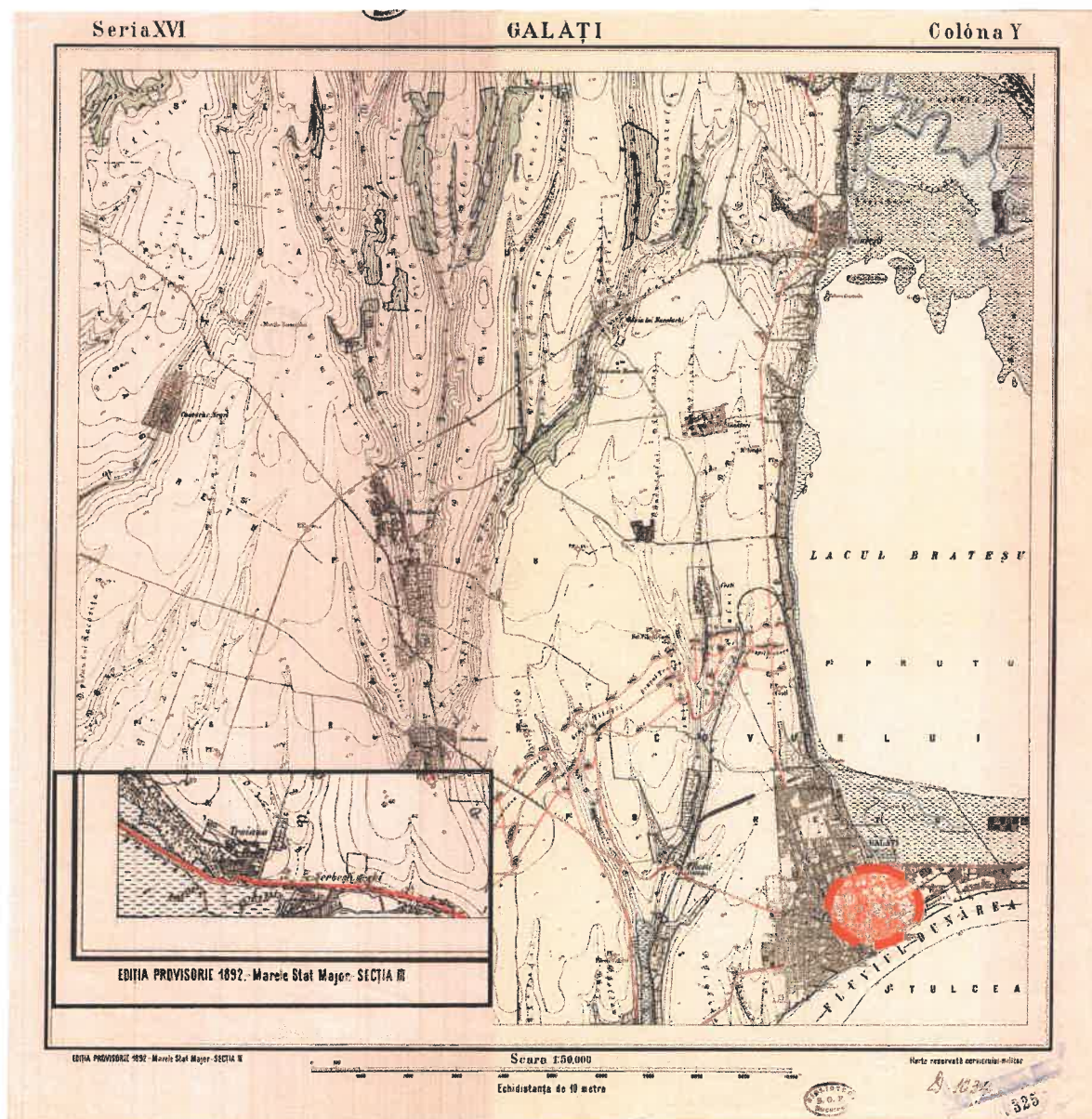
planimetricK hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

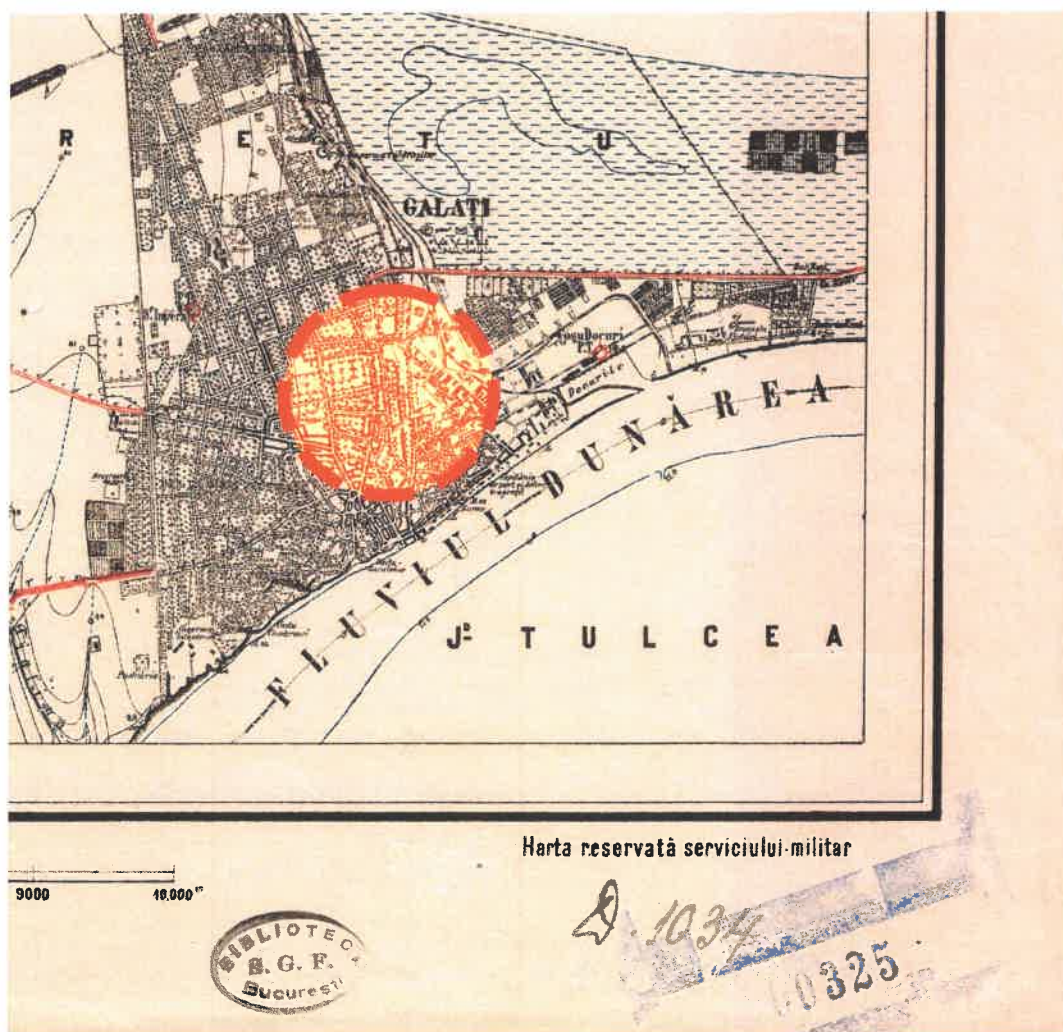
E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"

STUDIU ISTORIC

Extras din Ediția provisorie 1892 – Marele Stat Major – Ediția II

Etapa 1881–1919

La 14 decembrie 1884, are loc schimbarea numelor unor străzi, ulița Mihai Vodă devenind strada Mihai Bravu de la intersecția cu Vadul Băncianu, devenit strada Heliade Rădulescu, spre nord, iar de la strada Heliade Rădulescu spre sud, strada a primit numele Cuza Vodă, în semn de prețuire a gălățenilor pentru domnitorul Alexandru Ioan Cuza și a faptului că părinții și familia acestuia au avut casele pe această stradă.¹³

Fiind o stradă principală, cu case ale diferitelor personalități ale orașului, cu imobile în care funcționau diverse instituții (Prefectura Poliției, Școala de fete Negroponte, consulate, Templul Coral,

¹³ Moise N. Pacu, op. cit., p. 98

Extras din Ediția provisorie 1892 – Marele Stat Major – Ediția II

Etapa 1881–1919

La 14 decembrie 1884, are loc schimbarea numelor unor străzi, ulița Mihai Vodă devenind strada Mihai Bravu de la intersecția cu Vadul Băncianu, devenit strada Heliade Rădulescu, spre nord, iar de la strada Heliade Rădulescu spre sud, strada a primit numele Cuza Vodă, în semn de prețuire a gălățenilor pentru domnitorul Alexandru Ioan Cuza și a faptului că părinții și familia acestuia au avut casele pe această stradă.¹³

Fiind o stradă principală, cu case ale diferitelor personalități ale orașului, cu imobile în care funcționau diverse instituții (Prefectura Poliției, Școala de fete Negroponte, consulat, Templul Coral,

¹³ Moise N. Pacu, op. cit., p. 98

hoteluri, etc.) era și foarte frecventată, numărându-se, printre puținele străzi din Galați pavate în întregime.¹⁴ Spre deosebire de strada Mihai Bravu, strada Cuza Vodă, fostă Mihai Bravu, avea trotuare înguste, lipsite de arbori plantați.

La 1893, se aprobă Regulamentul de alinieri și construcțiuni. Orașul era împărțit în trei ocoale sau circumscripții, iar construcțiile edificate trebuiau să fie din cărămidă, pe fundație de piatră sau beton, în ocolul I, clădirile din paianță fiind permise doar în ocoalele secundare.¹⁵ Începe o perioadă în care se construiește mult. Locuințele unifamiliale construite în stil eclectic se bucură de curți generoase și grădini. Casele sunt din zidărie cu pereți groși de 60-70 cm, cu camere mari, cu ferestre înalte capabile să asigure iluminatul natural al saloanelor. Intrările în locuințe erau monumentale. Frontoane triunghiulare, în arcuri în plin cintru, sprijinite de coloane cu capiteluri compozite, înfrumusețau fațadele acestor clădiri. Corpurile principale, cele care asigurau funcțiunea de locuință ale proprietarilor se continuau cu anexele atribuite, pe de o parte, personalului de întreținere, iar pe de altă parte, funcțiunilor gospodărești (adăpost pentru trăsuri- garaje mai târziu, bucătării, spălătoare, etc.).

În Planul orașului Galați de la 1897¹⁶, pe strada Cuza Vodă în zona cuprinsă între strada Heliade Rădulescu și Vadul Cărbuș, zona supusă studiului de față, sunt trasate o serie de semne convenționale semnificând existența, în acea perioadă, a unor școli, avocați, proprietari însemnați, hoteluri (Foto 7). Astfel, aflăm că în zonă, pe partea dreaptă se aflau Școala de băieți nr. 9, avocații Țenea și Constantin Ressu, fost primar al orașului și deputat, tatăl pictorului Camil Ressu, proprietarul Radu A., iar pe partea stângă se aflau proprietarul Fulger și Hotelul Union.

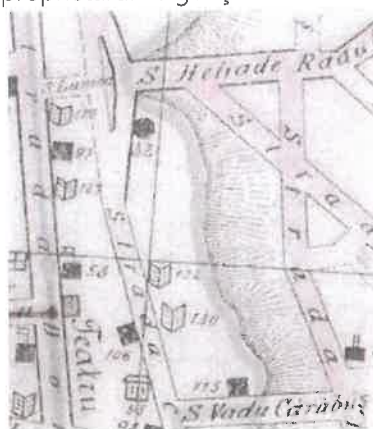

Foto 7 – Extras din Planul orașului Galați, 1897

¹⁴ Idem, pp. 100, 103

¹⁵ Primăria Municipiului Galați, Galați – ambient citadin, coordonatori proiect C. D. Căldăraru și D. B. Nanu, Galați, 2007

¹⁶ Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Galați, Colecția Planuri.

Au existat, din partea locuitorilor din zonă, solicitări către Primăria Galați, pentru întărirea malului estic, deoarece apariția multor clădiri în zonă au îngreunat terenul care se dovedea a fi incapabil să susțină greutatea atât de mari, devenind instabil.

După 1900, zona studiată nu suferă schimbări fundamentale, decât prin apariția unei alei de legătură între strada Domnească și strada Cuza Vodă, determinată poate de necesitatea asigurării unui acces mai facil la noul Palat Administrativ, astăzi Instituția Prefectului județului Galați, edificat între 1904-1906, după proiectul arhitectului Ion Mincu (Foto 8), precum și construirea, pe strada Cuza Vodă, a unor clădiri noi, cu o arhitectură care se încadrează în stilul specific începutului de secol XX și al primului deceniu al acestuia.

Foto 8 – Palatul Administrativ, astăzi Instituția Prefectului județului Galați

Etapa 1919–1948

În perioada interbelică, zona studiată își păstrează rolul reprezentativ. Se construiesc imobile noi în stil neoromânesc, precum Casa Corpului Didactic (Foto 9) și se întărește caracterul urban prin reglementări stricte (Regulamentul de alinieri și construcțiuni din 1893). În acest context, Casa Cuza Vodă rămâne o clădire de referință, frecventată de personalități ale vieții culturale și politice. După 1948, strada Cuza Vodă va primi denumirea de strada Alexandru Ioan Cuza.

Foto 9 – Casa Corpului Didactic

Etapa 1948–1989

După instaurarea regimului comunist, strada primește denumirea de Alexandru Ioan Cuza. Zona, deși centrală, rămâne oarecum periferică față de noile axe de dezvoltare urbană, fapt care are un efect benefic: ansamblul construit istoric se păstrează în mare parte neatins de sistematizările agresive din anii '70–'80.

Casa Cuza Vodă funcționează neîntrerupt ca muzeu, iar bustul domnitorului rămâne un reper memorial al Galațiului.

Etapa 1990–prezent

După 1990, interesul imobiliar a determinat unele demolări și construcții noi, dar zona și-a păstrat caracterul de ansamblu istoric. În 2003–2004, Casa Cuza Vodă a beneficiat de lucrări de restaurare și de o **amenajare peisagistică a grădinii**, prin care a fost creat un spațiu deschis, de tip parc, destinat atât vizitatorilor muzeului, cât și comunității locale (Foto 10).

Astăzi, strada Alexandru Ioan Cuza rămâne una dintre cele mai reprezentative artere istorice ale orașului, iar ansamblul muzeal și bustul domnitorului constituie repere esențiale pentru identitatea culturală a Galațiului. (Foto 11)

Foto 10 – Demolarea fostului hotel Union, str. Al. I. Cuza

Foto 11 – Construcții moderne pe str. Al. I. Cuza

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

V. EVOLUȚIA IMOBILULUI STUDIAT

Pe strada Alexandru Ioan Cuza, la nr. 80, în imediata vecinătate a Palatului Administrativ, azi Instituția Prefectului județului Galați și a Casei Corpului Didactic, se află monumentul istoric Casa Cuza Vodă, astăzi Muzeul de Istorie Galați (Foto 12).

Foto 12 – Casa Cuza Vodă, astăzi Muzeul de Istorie

Istoria Moldovei pomenește, prin documentele sale, încă din 13 martie 1590, de un Coza din Roșiori, ținutul Roman; un anume "Coza vistiernic" este menționat într-un document din 28 iunie 1636,¹⁷ pentru ca în 1641, 1644 și 1664, să apară mențiuni despre un Toader Coza sau Cuza, întâi ca martor într-un zapis pentru o parte dintr-un sat, din ținutul Iași. Aceste documente nu pot stabili, deocamdată, o legătură sigură cu ascendenții lui Alexandru Ioan Cuza.¹⁸

Primul dintre ascendenții cunoscuți este Dumitrașco Cuza, care a ocupat succesiv dregătoriile de comis (1677), clucer (1691) și mare spătar (1701)¹⁹, sfârșind prin spânzurare la 21 ianuarie 1717, din porunca lui Mihai Racoviță, domnul Moldovei, ca urmare a participării la un complot împotriva domnitorului. Dumitrașco Cuza a fost căsătorit cu Safta, fiica sulgerului Toderașco Jora, cu care a avut trei copii: Miron, Toader și Velișcu Cuza. Dintre aceștia ne interesează Miron Cuza, care a luat de soție pe Ilinca, fiica lui Ion Costin hatmanul și nepoată a marelui cronicar Miron Costin.²⁰

¹⁷ Dan Bogdan, Viorel Știrbu, Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza, Editura Sport-Turism, București, 1985, p.10

¹⁸ Virginia Isac, Contribuții la o bibliografie Alexandru Ioan Cuza, Editura Junimea, Iași, 2005, p. 7

¹⁹ Constantin C. Giurescu, Viața și opera lui Cuza Vodă, Editura Științifică, București, 1966 p. 58

²⁰ Ibidem, p. 59

La 30 ianuarie 1705, Miron Cuza era postelnic și cu toate eforturile depuse pe parcursul vieții nu a reușit să ocupe un rang mai înalt de logofăt al doilea.²¹

În același veac, Ioniță Cuza, unul dintre cei opt copii ai lui Miron Cuza, urcă și el treptele boieriei, ajungând spătar.²² S-a căsătorit în anul 1753, cu Todosiica Rîșcanu, fiica pitarului Toader Râșcanu.²³ Ca și bunicul său, Dumitrașco Cuza, a fost executat la 18 august 1778, din porunca, de astă dată, a domnitorului Constantin Moruzi (1777-1782), împotriva căruia complotase.²⁴

Din căsătoria cu Todosiica Rîșcanu au avut șase băieți și două fete: Nicolae, Arghire, Alexandru, Gheorghe, Ion, Constantin, Catinca și Zoia. Rămăși singuri, după moartea părintelui lor, în 1779²⁵ au rămas cu datorii mari, mare parte din acestea stingându-se cu bunurile mobile ale averii răposatului, restul de 477 de lei au fost distribuiți la cei patru fii, investiți cu stingerea debitului: Neculai, Arghire, Gheorghe și Ioan.

Neculai Cuza, a luat-o de soție pe Nastasiica, fiica paharnicului Vasile Adam, ocazie cu care aceasta aduce ca zestre, în 1776, moșia Bărboși din ținutul Fălciu.²⁶ De-a lungul vieții, acesta nu a înaintat în ranguri, mulțumindu-se cu funcția de căminar.

Dintre frații lui Neculai, Gheorghe Cuza s-a remarcat în mod deosebit, el participând, în 1822, la delegația trimisă, la cererea Porții Otomane, pentru a exprima doleanțele țării, printre care domn pământean.²⁷ Neculai Cuza a avut opt copii, patru fete și patru băieți: Maria, Xenia, Caterina, Zoia, Gheorghe, Ioan, Varlaam, Grigore.²⁸ Dintre aceștia, moștenitorul moșiei de la Bărboși a fost Ioan Cuza, născut în aprilie 1784, pe acest domeniu. Pentru a rămâne unicul stăpânitor al acestei moșii a despăgubit pe frații săi.

Ioan Cuza, viitorul postelnic, avea să se descurce cu destoinicie în viață. Între 1800 și 1805 era diac la visteria Moldovei,²⁹ între 1814 și 1817 avea rangul de paharnic, în 1818, comis, în 1819-1820, spătar, iar după 1829, postelnic, rang pe care l-a avut până la moarte.³⁰ Între 1814-1817, îndeplinea și funcția de sameș al ținuturilor Fălciu și Tutova.³¹

Ca avere, în acea perioadă Ioan Cuza avea ca proprietăți: moșia Bărboși, părți din moșia Deleni și casă în târgul Bârlad.

²¹ Dan Bogdan, Viorel Știrbu, op.cit., p. 10.

²² Marin Mihalache, Cuza Vodă, Editura Tineretului, București, 1967, p.7

²³ Ștefan Sorin Gorovei, Strămoșii cunoscuți ai Principelui Alexandru Ioan Cuza, în Cuza Vodă în memoriam, p. 27

²⁴ Ibidem, p. 60

²⁵ Mama lor, Todosiica, decedase la 6 aprilie 1775, Dan Bogdan, Viorel Știrbu, op.cit., p.11.

²⁶ Virginia Isac, op. cit., p. 7

²⁷ Ibidem

²⁸ Gheorghe Ghibănescu, Spița Neamului Cuza, în "Arhiva genealogică", I, 1912, nr. 1, Iași, p. 4.

²⁹ Virginia Isac, op. cit., p. 8

³⁰ Nistor Ciocan, Alexandru Ioan Cuza. Note genealogice, extras din Cuza Vodă în memoriam, p. 47

³¹ Dumitru Ivănescu, Alexandru Ioan Cuza în conștiința posterității, Editura Junimea, Iași, 2001, p. 17

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

În anul 1819, Ioan Cuza se căsătorește cu Sultana Cozadini, care provenea dintr-o familie greco-italiană din Constantinopol. Aceasta a venit în țară odată cu soția domnitorului Mihai Suțu din anturajul căreia făcea parte.³² În urma acestei căsătorii, Ioan Cuza a primit drept zestre de la Vodă un caftan de boierie și funcția de ispravnic în județul Fălciu.³³

La 20 martie 1820, se naște primul lor copil, Alexandru, cel care avea să devină primul domnitor al Principatelor Române Unite. Ca loc de naștere al lui Alexandru, majoritatea istoricilor au căzut de acord, în baza documentelor existente, pentru Bârlad, existând și păreri contrare, în sensul că adevăratul loc de naștere ar fi fost în Huși.

Argumentele celor care au optat pentru Bârlad ca locul natal al lui Alexandru Ioan Cuza s-au bazat, pe de o parte, pe o realitate a perioadei avută în discuție, iar pe de altă parte, pe o serie de documente care s-au păstrat.

Pe când Alexandru avea șapte ani, tatăl său, Ioan Cuza, a fost numit, pentru o scurtă perioadă, în 1827, pârcălab de Galați.

Probabil acum a cumpărat casa din mahalaua Poștei, "Ulița de lângă mal"³⁴, unde a locuit cu familia și Alexandru Cuza în tot timpul șederii la Galați. Acesta este imobilul care ne interesează, fiind supus studiului de față.

Apreciat de domnitor pentru serviciile aduse "stăpânirii și patriei din cruda sa vârstă în feluri de trebuinți și nevoi a pământului cu toată sânguința și credința",³⁵ el primi, la 20 ianuarie 1828, rangul de postelnic.

Pe la mijlocul anului 1830 se afla la Galați, fără să ocupe un post administrativ. În martie 1831, Ioan Cuza a fost numit pârcălab al ținutului Covurlui, cu sediul la Galați, funcție pe care a deținut-o până în septembrie 1836.³⁶ Numirea se datora popularității pe care o câștigase ca priceput conducător de ținut, ca dregător iscusit ce se preocupa în mod deosebit de îmbunătățirea vieții în acel ținut, de o mai bună organizare a instituțiilor publice locale. Inițiativele sale s-au îndreptat în direcția atragerii cât mai multor privilegii pentru orașul Galați, pentru consolidarea statutului de port al Moldovei, ba, cu merituoase străduințe, îi dobânda statut de porto-franco. A organizat și a dirijat în bune condiții transporturile de cereale pe Dunăre, s-a ocupat de piețele de desfacere din interiorul orașului. În 1834, se distingea prin energia ce a depus-o la stăvilirea epidemiei de ciumă, blocând intrarea în port a unui vas străin pe care izbucnise molima.³⁷

³² Virginia Isac, op. cit., p. 8

³³ Lucia Borș, Doamna Elena Cuza, Editura Pelendava, Craiova, 1992, p. 23

³⁴ Alex Rally, op. cit., p. 286; P. Păltănea, Alexandru Ioan Cuza și Gafații, în "Danubius", 11-111, 1968, p. 121

³⁵ Arhivele Statului Iași, Colecția Documente, p. 48/2, f. 35.v

³⁶ Virginia Isac, Contribuții la o bibliografie: Alexandru Ioan Cuza, Editura Junimea, Iași, 2005, p. 8

³⁷ Dan Bogdan, Viorel Știrbu, op. cit., p. 13.

Prin administrarea celui mai important ținut din Moldova, după capitală, au fost încununate cele trei decenii de activitate publică. La 8 septembrie 1836, a fost numit președinte al Judecătoriei ținutului Covurlui, decretul domnesc de numire menționa că funcția fusese acordată fostului pârclăb având în vedere "vrednicia și destoinicia" acestuia.³⁸

Postelnicul Ioan Cuza nu a mai părăsit Galații decât temporar și asta până la exilul său, survenit în perioada premergătoare revoluției de la 1848.

În ceea ce îl privește pe Alexandru Ioan Cuza, nu există prea multe date referitoare la copilăria lui. Cea mai mare parte a copilăriei și-a petrecut-o pe moșia tatălui său de la Bărboși, în ținutul Fălciu, împreună cu fratele său Dimitrie, născut în 1823. Înainte de a urma cursurile unei școli, Cuza a deprins tainele învățaturii în casa părintească, cu ajutorul mamei sale, o femeie, după spusa contemporanilor, deosebit de instruită, care l-a învățat să vorbească grecește, i-a oferit o educație aleasă, dezvoltându-i gustul pentru armonie.³⁹

Potrivit obiceiului vremii, tinerii din familiile înstărite învățau fie acasă, cu profesori particulari, fie mergeau la pensioane. La unul dintre aceste pensioane a învățat și Alexandru Ioan Cuza. După unii istorici, Alexandru ar fi urmat cursurile pensionului francez al lui Victor Cuenim, din Iași.⁴⁰ Însă, în înștiințările cu privire la modul de pregătire al elevilor, pe care directorul pensionului le publică în "Albina Românească", nu apare numele lui Alexandru Ioan Cuza.⁴¹

După alți istorici, Alexandru Ioan Cuza ar fi urmat cursurile pensionului Sachetti de la Galați, variantă mai plauzibilă, având în vedere că la Galați, în acea perioadă, se afla familia postelnicului Cuza, tatăl lui.⁴²

Plecăt la Paris, în 1834, pentru continuarea studiilor, s-a reîntors în țară în anul 1837. În februarie 1840, Alexandru Ioan Cuza s-a stabilit la Galați, unde și-a început cariera de judecător. În perioada cât a fost președinte al Judecătoriei Covurlui, pârclăb al județului Covurlui și chiar în perioada domniei, cu prilejul vizitelor la Galați, Alexandru Ioan Cuza a locuit în casa părinților săi.

La 30 aprilie 1844, Alexandru Ioan Cuza, tânăr judecător, s-a căsătorit cu Elena Rosetti, fiica postelnicului Iordache și a Ecaterinei, născută Sturdza, din Rosettești care își aveau așezarea în satul Solești din ținutul Vasluiului.⁴³ După oficierea căsătoriei, aceștia au locuit la Galați, în casa părinților lui Alexandru Ioan Cuza.⁴⁴

³⁸ Arhivele Statului Iași, Fond Tribunalul Covurlui, Dosar 14 / 1836, f. 114

³⁹ Dan Bogdan, Viorel Lățirbu, op.cit., p. 18

⁴⁰ Marin Mihalache, Cuza Vodă, Editura Tineretului, București, 1967, p.9

⁴¹ "Albina Românească", IV, 1832, nr.7, p.28

⁴² Teodor Codrescu, Uricarul, Vol.XIII, Iași, 1889, p. 337

⁴³ Constantin C. Giurescu, Viața și opera lui Cuza Vodă, Editura Științifică, București, 1966, p. 64.

⁴⁴ Mihalache Marin, Cuza-prințul unirii, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2006, p. 9

Alexandru Ioan Cuza și-a întărit situația materială la Galați, cumpărând alte case. În anul 1855, va cumpăra un teren al vornicului Iorgu Ghica, în mahalaua Vovideniei. Acest loc era în apropierea caselor sale.⁴⁵ În aprilie 1856, avea să-și vândă casele unui anume Ștefan Cordali cu 1200 galbeni. Dar își reținea pe cele părintești, unde va poposi adesea și când va ajunge domn.⁴⁶

După alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor, casele au fost locuite de mama sa, Sultana, tatăl lui murind în timpul exilului din 1848. Casa având nevoie de reparații și de unele modificări, Alexandru Ioan Cuza îi cere mamei sale, la 9 iulie 1863, un plan al casei, lucrările începând de îndată.⁴⁷

Costache Negri, trecând prin Galați în vara anului următor, îi scrie, la 19 iunie 1864, domnitorului: "Casa înaintază; cele două aripi sunt aproape terminate și nu se va începe construirea centrului decât atunci când mama Dumneavoastră va locui una dintre aripi."⁴⁸ După moartea Sultanei Cuza, mai 1865,⁴⁹ casa este moștenită de principele României, doamna Elena Cuza retrăgându-se des aici. Doamna Elena Cuza le mai stăpânea în 1880, dar în 1907 erau în proprietatea Profirei Izvoranu, care le ipotecase. În această împrejurare, G.C. Robescu, primarul Galaților, face unele demersuri pentru răscumpărarea casei, dorind să instaleze aici Biblioteca "V.A.Urechia", dar tranzacția nu s-a putut încheia.

La începutul lui martie 1907, generalul Leon depune la Senat o cerere semnată de câteva sute de gălățeni, prin care solicită cumpărarea casei de către stat și instalarea unui "muzeu în amintirea lui Cuza". (Foto 13) Cu toate asigurările primite din partea guvernului, casa nu a ajuns niciodată în proprietatea Primăriei.⁵⁰

La această dată, casa era o "dărămătură", bună doar pentru grajd, după părerea ziarului "Tribuna liberală".

Relatarea era considerată ca inexactă, deoarece din 1909, se mută în casă Grigore Trancu-Iași, pe care o descrie ca fiind "frumoasă și de o construcție interesantă prin simetria celor două pavilioane așezate de o parte și de alta a intrării principale. Un etaj domina aceste pavilioane. Atunci, curtea vastă era numai straturi de flori, copaci bătrâni umbreau multele ferestre ale clădirii, pereții dispăreau vara sub verdeața bogată a plantelor."⁵¹

În perioada 1909-1913, casa a fost vizitată de D. Anghel, Șt.O. Iosif, M. Sadoveanu, Cincinat Pavelescu, veniți la Galați la o șezătoare literară organizată de Comitetul pentru ridicarea statuii lui Mihai Eminescu. La 24 ianuarie 1910, Grigore Trancu - Iași găzduiește pe marele istoric AD. Xenopol.

⁴⁵ Dan Bogdan, Viorel Știrbu, Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza, Editura Sport-Turism, București, 1985, p. 76

⁴⁶ Idem, p. 18

⁴⁷ Biblioteca Academiei Române, Arhiva A.I. Cuza, XIX, f.15; XX, f.15

⁴⁸ Ibidem, I, f. 459.

⁴⁹ A fost înmormântată în curtea bisericii "Vovidenia". În 1873, la înmormântarea lui Alexandru I. Cuza, osemintele Sultanei Cuza au fost duse la Ruginoasa și așezate în cavoul familiei.

⁵⁰ Paul Păltănea, Alexandru Ioan Cuza și Galații, publicat în revista "Danubius" p. 134

⁵¹ Gr.Trancu-Iași, Casa lui Cuza - Vodă, în "Acțiunea", IX, nr.2369, 24 aprilie 1934, p. 34

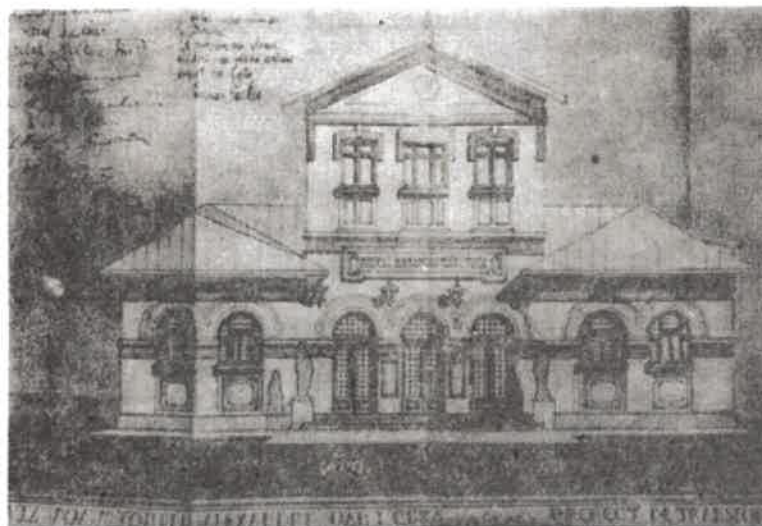

Foto 13 – Proiectul restaurării Casei "Cuza Vodă"

Cu această ocazie, s-a jucat "Hora Unirii în casa lui Cuza cu A.O. Xenopol, istoricul unirii"⁵².

Ulterior, vreme de șapte ani, până în 1920, aici a funcționat Liceul de fete "Mihail Kogălniceanu."⁵³

În 1921, casa ajunge în proprietatea lui Adolf Theitler, un prosper proprietar de hoteluri din Iași, care intenționa să-i facă o serie de modificări. Se fac intervenții către Comisia Monumentelor Istorice, care răspunde prin Dimitrie Onciul: "Vila Cuza Vodă din Galați nu poate intra în cadrul preocupărilor monumentelor istorice și nu e trecută în inventarul monumentelor istorice," dar aceasta nu împiedică să i se dea o "întrebuințare culturală acestei case, conservând-o ca atare". În acest scop, se va constitui, la 30 iulie 1923, un comitet pentru răscumpărarea "Vilei Cuza Vodă". Inițiativa a aparținut societății "Luptătorii Patriei". Se urmărea cumpărarea imobilului și transformarea lui "într-un muzeu care să cuprindă toate amintirile rămase de la neuitatul domn."⁵⁴

În 1935, casa este scoasă, din nou, la vânzare. Datorită unei susținute campanii de presă, se lansează câteva liste de subscripție de către ofițerii din Garnizoana Galați, Societatea Pensionarilor Publici, filiala Galați, fiind hotărâtă să cumpere clădirea. Intențiile au rămas fără rezultat.

La 14 iunie 1937, s-a înregistrat la Tribunalul Covurlui Asociația "Casa Cuza Vodă", care și-a stabilit prin statut următoarele obiective: cumpărarea Vilei "Cuza Vodă" din Galați, restaurarea ei "așa cum a fost" și înființarea unui locaș de cultură.⁵⁵

⁵² Paul Păltănea, op.cit, p.134.

⁵³ Idem, Câteva date despre începuturile orașului Galați, în Anuarul Institutului A.D.Xenopol-Iași", 1969, p. 134

⁵⁴ Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Galați, 1921, dos.20

⁵⁵ Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Galați, Fond Primărie, Primăria orașului Galați, Dosar 16, f. 134

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

La 17 februarie 1938, a avut loc licitația și s-a adjudecat în mod definitiv asupra Asociației "Casa Cuza Vodă" din Galați, cu prețul de 900.000 lei, imobilul situat în orașul Galați, str. Cuza Vodă, nr.64-66, proprietatea indiviză a moștenitorilor defunctului Adolf Theitler.⁵⁶

Încă din anul 1937, Ministerul Cultelor și Artelor hotărâse: "Casa Cuza Vodă" va fi folosită ca muzeu istoric.⁵⁷

În vederea unei restaurări fidele, s-a publicat în presă un apel al Asociației "Casa Cuza Vodă" către toți cei care posedau fotografii, acte, descrieri, scrisori originale. S-a discutat și s-a aprobat cu vot unanim planul de restaurare întocmit de arh. Popescu de la Primăria Galați, care păstra exteriorul vechi al clădirii, iar interiorul era adaptat funcției de muzeu, respectându-se aceeași compartimentare cu cinci camere la parter și una la etaj, peste nava centrală.⁵⁸

În procesul de refacere din 1938 s-au respectat fidel elementele decorative originare – plafoanele cu rozete, tâmplăria din lemn de esență tare, ancadramentele și monogramele 'A.I.C.' ale domnitorului, identificate în timpul cercetărilor stratigrafice.

Asociația a început o campanie de strângere a fondurilor necesare restaurării pe lângă solicitarea acestora în mod direct, s-a solicitat și emiterea unei serii de mărci poștale comemorative "Casa Cuza Vodă", precum și organizarea la Galați a unor spectacole pentru strângere de fonduri.

În ședința din 2 aprilie 1938 a consiliului Asociației "Casa Cuza Vodă", s-a hotărât deschiderea șantierului.⁵⁹

Deoarece cei care lucrau pe șantier, desfăcând tencuielile, au constatat că nici un perete de paiantă nu mai putea fi consolidat, în ziua de 6 mai 1938, consiliul Asociației "Casa Cuza Vodă" a hotărât refacerea din temelii respectându-se planul și aceeași fațadă și adaptând interiorul pentru destinația de muzeu.⁶⁰

Spre sfârșitul anului 1938, lucrările de refacere a Casei "Cuza Vodă" din Galați erau aproape terminate.

În ședința consiliului Asociației "Casa Cuza Vodă" din 8 decembrie 1938, s-a stabilit ca festivitatea de inaugurare să aibă loc la 24 ianuarie 1939, la 80 de ani de la Unirea Principatelor.⁶¹

Colecțiile au fost alcătuite de învățătorii Paul și Ecaterina Pașa.

Așadar, de la 24 ianuarie 1939, la Galați, în Casa "Cuza Vodă" funcționează fără întrerupere un muzeu.

⁵⁶ Ibidem, f. 215, Jurnalul 1886 al Tribunalului Covurlui

⁵⁷ Adresa nr.28553 / 1937- DJAN Galați, Fond Primăria orașului Galați, dosar 16/1939, f. 171

⁵⁸ Viorica Pistică, Restaurarea din anul 1938 a "Casei Cuza Vodă" din Galați, în "Danubius", XXII, Galați, 2004, p.186.

⁵⁹ Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Galați, Fond Primăria orașului Galați, Dosar 16/1939 f. 260

⁶⁰ Ibidem, f. 296

⁶¹ Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Galați, Fond Primăria orașului Galați, Dosar 16/1939 f. 478

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

În 1950 au fost procurate de la Eliza Brătianu, moștenitoarea lui George Brătianu, câteva dintre obiectele care au aparținut domnitorului Alexandru Ioan Cuza și soției sale, Elena Cuza. Acestea constau în: cearceafuri, fețe de pernă, șervete, carafă, câteva farfurii și pahare de cristal cu monograma lui Cuza, o pelerină de mătase, un șal de dantelă roz și un voal de doliu.⁶²

La 9 mai 1953, Comitetul de Stat pentru Arhitectură și Construcții, Consiliul de Avizare a Monumentelor Istorice hotărăsc introducerea în Lista Monumentelor Istorice a imobilului în care a locuit domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

În prezent, imobilul aparține Consiliului Județului Galați, fiind în administrarea Muzeului de Istorie.

Casa Cuza Vodă

Imobilul situat la nr. 80 pe strada Alexandru Ioan Cuza reprezintă una dintre cele mai valoroase clădiri de patrimoniu din municipiul Galați, nu doar prin vechimea și arhitectura sa, ci mai ales prin legătura strânsă cu personalitatea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, unul dintre fondatorii statului român modern.

Casa a aparținut postelnicului Ioan Cuza, tatăl viitorului domnitor, fiind reședința familiei în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Aici, tânărul Alexandru Ioan Cuza și-a petrecut anii copilăriei și ai formării intelectuale, iar casa a devenit astfel un loc al memoriei familiale și, ulterior, al memoriei naționale. În timpul domniei lui Cuza, imobilul a rămas în proprietatea familiei și a fost locuit de mama sa, Sultana Cuza, care a întreținut casa cu grijă, menținându-i funcțiunea de reședință boierească. Documentele vremii menționează lucrări de reparații și adaptări efectuate în anul 1863, menite să conserve edificiul într-o perioadă în care familia Cuza se afla în plină notorietate publică.

În secolul al XX-lea, după multiple schimbări de proprietate și perioade de degradare, locul a fost redescoperit ca reper istoric. În anul 1937, Asociația „Casa Cuza Vodă” a inițiat procesul de achiziționare și restaurare a imobilului, cu sprijinul intelectualității locale și al autorităților de atunci. Lucrările de restaurare, finalizate în 1938, au presupus refacerea integrală a clădirii din temelii, dar cu respectarea volumetriei, planimetriei și ornamentației originare. Restauratorii au urmărit să redea imaginea de ansamblu a casei boierești de secol XIX, adaptând însă spațiile interioare la noile cerințe muzeale.

La data de 24 ianuarie 1939, cu ocazia aniversării a 80 de ani de la Unirea Principatelor Române, edificiul restaurat a fost inaugurat oficial ca muzeu, devenind primul așezământ de acest tip din Galați. Din acel moment, Casa Cuza Vodă a intrat definitiv în circuitul cultural al țării, fiind dedicată evocării personalității domnitorului și a epocii sale reformatoare.

⁶² Dan Bogdan, Viorel Știrbu, op. cit., p. 18.

planimetrick hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

Conform relatărilor publicate în revista *Cronica numismatică și arheologică* din anul 1939, procesul de restaurare a Casei Cuza Vodă a fost rezultatul unei mobilizări comunitare exemplare. La 5 iulie 1937 s-a constituit *Asociația „Casa Cuza Vodă”*, având ca președinte pe generalul Mateș Gheorghe și ca membri de onoare pe prim-procurorul A. Vidrașcu, locotenent-colonelul V. Rațiu, avocatul Vlad Dimitriu, inspectorul școlar Paul Pașa și pictorul Mantu. Printr-o campanie publică de subscripții și donații, la care au participat atât instituții, cât și cetățeni, s-au strâns fondurile necesare pentru achiziția și refacerea clădirii. Printre cei mai importanți contributory s-au numărat Asociația Contabililor din România și ministrul Mircea Căncicov, care a donat personal un milion de lei.

Lucrările au fost coordonate de colonelul Rațiu și au fost finalizate în numai șase luni. Casa a fost reconstruită după documente de epocă și fotografii, păstrând stilul original și proporțiile arhitecturale ale vechii reședințe. Parterul cuprindea antreul, sala principală și două camere laterale, iar la etaj se afla o încăpăre unică, deasupra sălii mari. Inaugurarea muzeului a avut loc la 24 ianuarie 1939, în prezența autorităților militare și civile, printre care subsecretarul de stat D. V. Toni și ministrul plenipotențiar Victor Cădere. În cadrul ceremoniei, *Asociația „Casa Cuza Vodă”* a donat oficial casa și muzeul organizației „Straja Țării”, act simbolic prin care s-a consfințit transmiterea patrimoniului cultural către statul român.

Restaurarea și reînființarea muzeului nu au fost doar o inițiativă instituțională, ci rezultatul unui amplu efort civic. În prima jumătate a secolului XX, comunitatea gălățeană a manifestat un interes constant pentru salvarea casei familiei Cuza. În 1923 s-a constituit un comitet de inițiativă, sprijinit de elitele culturale locale, care a urmărit redobândirea imobilului și transformarea sa într-un spațiu memorial. Campaniile de presă și subscripțiile publice organizate între anii 1937–1938 au contribuit decisiv la achiziționarea și restaurarea clădirii, inaugurată ca muzeu la 24 ianuarie 1939. Această mobilizare comunitară rămâne una dintre cele mai elocvente expresii ale conștiinței civice gălățene și ale respectului față de memoria domnitorului Unirii.

În perioada comunistă, muzeul a continuat să funcționeze neîntrerupt, menținându-și profilul educativ și memorial. Între anii 1950–1980, colecțiile au fost îmbogățite cu numeroase obiecte de patrimoniu care au aparținut familiei Cuza, contribuind la conturarea unei imagini complexe asupra vieții și activității domnitorului.

După anul 1990, Casa Cuza Vodă a beneficiat de lucrări de reparații și restaurări succesive, vizând atât consolidarea structurală, cât și refacerea finisajelor și a decorațiilor exterioare. Cea mai amplă intervenție a avut loc în perioada 2003–2004, când s-a realizat și amenajarea peisagistică a grădinii, cu scopul de a reda ansamblului unitatea compozițională inițială. În prezent, clădirea adăpostește expoziții permanente dedicate personalității domnitorului Alexandru Ioan Cuza, contextului istoric al Unirii Principatelor și evoluției Galațiului în secolul al XIX-lea.

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

Astfel, Casa Cuza Vodă nu este doar un monument de arhitectură, ci un document material al istoriei moderne românești, un spațiu al memoriei colective și al identității civice, care continuă să transmită generațiilor actuale valorile morale și politice pe care s-a clădit România modernă.

Bustul lui Alexandru Ioan Cuza

Bustul domnitorului Alexandru Ioan Cuza, aflat astăzi în curtea muzeului, are o istorie aparte, care îi sporește valoarea simbolică. Opera a sculptorului francez Pierre-Léger Granet, realizată la Paris în anul 1881, bustul a fost comandat de Elena Cuza și oferit orașului Galați ca omagiu pentru locul copilăriei și formării soțului său. În noiembrie 1882, la inaugurarea Școlii Primare de Băieți nr. 5 „Cuza-Vodă”, monumentul a fost dezvelit și amplasat pe frontispiciul clădirii școlii, deasupra intrării principale. Importanța sa este remarcabilă: este primul bust dedicat lui Alexandru Ioan Cuza realizat pe teritoriul României.

După al Doilea Război Mondial, bustul a fost transferat în depozitele Muzeului „Alexandru Ioan Cuza” și ulterior expus în cadrul instituției. În anul 1954 a fost amplasat în mijlocul grădinii muzeului, pe un soclu nou, însă inscripțiile originale – numele domnitorului, numele sculptorului și anul execuției – au fost acoperite cu mortar. Abia în anul 2003, printr-o intervenție de restaurare, aceste elemente au fost redescoperite și restituite publicului, readucând în atenție autenticitatea și valoarea artistică a piesei. Bustul se păstrează până astăzi ca un reper identitar al grădinii muzeului, concentrând în jurul său memoria colectivă a orașului Galați.

Grădina muzeului

Grădina care înconjoară Casa Cuza Vodă a trecut la rândul ei prin transformări semnificative, fiind parte integrantă a ansamblului memorial. Primele amenajări sunt atestate între anii 1836–1840, într-o perioadă în care curțile boieresti din Galați erau structurate ca grădini romantice, cu arbori ornamentali, ronduri de flori și spații de promenadă. Această tipologie a fost păstrată până târziu, conferind locului un caracter intim și reprezentativ.

În deceniile 1950–1960 s-a realizat o reamenajare a spațiului verde, adaptată nevoilor muzeului. Grădina a fost atunci redefinită ca parc cu rol educativ, integrând bustul domnitorului și facilitând vizitarea muzeului. Până în anul 2003, curtea era delimitată de un gard de zidărie și fier forjat, accentuând caracterul de incintă închisă și protejată. În 2003, Consiliul Județean Galați a inițiat o nouă transformare, deschizând grădina către oraș prin desființarea gardului și amenajarea unui parc urban accesibil publicului. Deși această deschidere a facilitat integrarea muzeului în viața comunității, ea a diminuat într-o anumită măsură caracterul intim și specific al grădinilor istorice.

Proiectul actual de reamenajare își propune să recupereze tocmai această atmosferă pierdută, reconstituind grădina în spiritul epocii romantice. Prin reintroducerea de alei sinuoase, vegetație ornamentală bogată și mobilier inspirat din secolul al XIX-lea, spațiul muzeal va redeveni nu doar un cadru de vizitare, ci și un ambient de contemplație și dialog cultural.

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

VI. ANALIZA ARHITECTURALĂ ȘI PEISAGISTICĂ

După cum apare în ilustrațiile din prima jumătate a secolului al XX-lea, casa părintească reparată și ușor modificată de domnitorul Alexandru Ioan Cuza în anul 1863, se distingea prin corpul central, în regim de înălțime parter și etaj și două pavilioane, pentagonale, ieșite suficient de mult în afara corpului central, dispuse simetric față de acesta, formând un corp comun (Foto 14).

Foto 14 – Casa Cuza Vodă, cu pavilioanele inițiale

Cele două pavilioane laterale, în regim de înălțime parter, aveau pe fiecare latură câte o fereastră înaltă cu un fronton profilat cu cheie de boltă. Pe latura dinspre corpul central se găsea câte o ușă de acces.

Corpul central prezenta la parter ușa intrării principale, în două canate, străjuită de două ferestre înalte și înguste, iar la etaj, deasupra intrării, se afla poziționată o fereastră înaltă cu aceeași lățime ca a ușii de la parter, străjuită de câte o fereastră, la fel de înaltă, dar îngustă. Singurele elemente decorative erau constituite din frontoane simple, profilate, cu cheie de boltă.

Corpul central era învelit cu un acoperiș în două ape. Pe fațadele laterale se aflau poziționate spre est ferestre. Corpul casei se prelungea spre nord cu atenanse, deasupra cărora, probabil, se afla o terasă protejată de un parapet de zidărie cu baluștri, sau poate acest parapet era un simplu element de decor.

Curtea generoasă era îngrădită de un grad cu soclu și stâlpi groși din zidărie în intervalul cărora erau montate panouri din stinghii din lemn (Foto 15).

planimetricX hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetricX.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

Foto 15 – Casa Cuza Vodă

În curte se găsea și o pivniță.

În 1938 se procedează la o restaurare completă a imobilului când la desfacerea tencuielilor se constată că pereții erau de paian, consolidarea acestora fiind imposibilă.

Imediat după aceasta se hotărăște refacerea din temelii respectându-se planul și aceeași fațadă și adaptând interiorul pentru destinația de muzeu.

Locuința custodelui era compusă dintr-un birou și un laborator, precum și dintr-un apartament: dormitor, sufragerie, bucătărie, hol și beci. Ambele clădiri erau împrejmuite cu gard de zid, iar la stradă de zid și fier⁶³. Pentru amenajarea grădinii din jurul casei, se solicitau arbuști la Pepinierele "Știrbey" de la Buftea, dacă se putea gratuit.⁶⁴

De-a lungul anilor casa a cunoscut mai multe reparații și restaurări, imobilul suferind transformări majore de arhitectură. Cele două pavilioane pentagonale au dispărut, lăsând locul unei fațade drepte compusă dintr-un corp central, înalt și două corpuri laterale. Ferestrele înalte au dispărut, golurile schimbându-și forma și dimensiunile. Gardul, înalt, care proteja de privirile indiscrete ale trecătorilor a fost micșorat (Foto 16).

⁶³ "Vocea", nr.6235/ 1 decembrie 1938

⁶⁴ Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Galați, Fond Primăria orașului Galați, dosar 16/1939, f.147

Serviciul Referințe

Foto 16 – Casa Cuza Vodă, 1968

Cea mai importantă intervenție s-a făcut după anul 1990, urmată la 24 ianuarie 1995 de inaugurarea unei expoziții permanente organizată pe principii moderne, urmându-se două criterii: relevarea personalității lui Alexandru Ioan Cuza și prezentarea orașului Galați în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și primele decenii ale secolului al XX-lea, ca centru comercial, economic și cultural al României moderne.

Clădirea pentru muzeu are un frontispiciu înalt, cu cinci camere mari la parter și una la etaj, cum avusese vila domnitorului. La intrare, te întâmpină trei uși mari, masive, încheiate în arc în plin cintru, iar la catul de sus se află cinci ferestre boltite, dispuse în frumos stil românesc.

Între anii 2003-2004, s-a produs o "schimbare la față" a casei, prin folosirea unor materiale de construcție adecvate și o amenajare peisagistică menită să pună și mai mult în valoare monumentul istoric, prin înlăturarea definitivă a împrejurimii, creând un spațiu deschis și totodată un mic parc.

În interior, dintr-un antreu, vizitatorul pătrunde printre două coloane care susțin trei arcade, în holul central. Ușile de acces în camere și legătura dintre ele au fost înlocuite cu goluri largi, încheiate în arce în plin cintru (Foto 17).

Foto 17 – Casa Cuza Vodă, interior

Revenind pe holul central, pe o scară monumentală situată în prelungirea acestuia (Foto 18), după ce urci câteva trepte ajungi pe un palier din care pornesc, pe partea stângă și pe partea dreaptă scări care conduc vizitatorul la etajul care are o singură cameră pe toată suprafața etajului (Foto 19).

Foto 18 – Casa Cuza Vodă, interior

Foto 19 – Casa Cuza Vodă, interior

Primele trei săli de la parter prezintă, într-o manieră ospitalieră, specificul saloanelor mondene gălățene, cu mobilier din cele mai reprezentative stiluri ale epocii, piese decorative de factură europeană, obiecte ce au aparținut unor personalități locale și naționale, ce duc cu gândul la renumitele gazde de altădată: Elena și Alexandru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu, Costache Negri.

Bunuri deosebite asupra cărora merită atrasă atenția vizitatorului sunt: biblioteca dăruită de Carol I lui Mihail Kogălniceanu, oglinda cu ramă, marcă a atelierului Christofle, statuetele din biscuit de Sevres (comandă specială a Comisiei Europene a Dunării) etc. Sala a patra este dedicată progreselor științei și tehnicii din aceeași perioadă. Se regăsesc aici un automobil, al firmei "De Dion-Bouton", model franțuzesc, construit în 1898, echipat cu motor cu ardere internă,⁶⁵ aparatură foto ce provine de la atelierul de fotografi gălățeni Maksay, mașini de scris, un război de țesut mecanic, un patefon "His Master's Voice", un radio "Phillips" etc.

Exponatele sălii de la etaj sunt relevante pentru activitatea și personalitatea domnitorului Cuza, familiei sale și a colaboratorilor evocați în sălile anterioare. Este vorba despre piese de artă decorativă, veșminte și accesorii ilustrative pentru moda vremii, documente referitoare la politica reformatoare a lui Alexandru Ioan Cuza, arme albe și de foc, medalii, exponate din fondul muzeistic Urechia și Pașa etc.).

⁶⁵ Sandu Sindile, Paul Smărăndescu, Automobilul "De Dion Bouton", în "Danubius", XVII, 1997, pp. 197-202

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

În clădirea anexă, cea a custodelui în 1938, este organizată o expoziție de colecții - filatelie, numismatică, medalistică - pe principii de expunere și de documentare contemporane, care, între timp, a devenit sediul administrativ al muzeului.

1. Analiza arhitecturală a Casei „Cuza Vodă”

Casa „Cuza Vodă”, așa cum se prezintă astăzi, este rezultatul intervenției de refacere integrală realizate în anul 1938, în cadrul procesului de restaurare inițiat de Asociația „Casa Cuza Vodă”. Vechiul imobil, construit inițial din paianță și lemn, se afla într-o stare avansată de degradare și nu mai permitea consolidarea structurală prin mijloacele tehnice ale vremii. Proiectul de restaurare a urmărit totuși să păstreze spiritul și imaginea arhitecturală a construcției originare, respectând planimetria, proporțiile și compoziția volumetrică inițială, dar adaptând spațiile interioare la noua funcțiune de muzeu.

Din punct de vedere compozițional, edificiul se dezvoltă pe un plan simetric, având un corp central cu etaj flancat de două volume laterale parter, unite într-o fațadă comună. Această compoziție conferă clădirii un echilibru vizual și o prestanță sobră, specifică arhitecturii urbane de secol XIX. Intrarea principală este marcată printr-un portal central în arc în plin cintru, element de accent care sugerează caracterul reprezentativ al reședinței.

Fațada principală se remarcă prin simetria axială și prin sobrietatea decorului. Golurile înalte, terminate superior prin frontoane simple profilate, ritmează compoziția și pun în valoare proporțiile echilibrate ale clădirii. Ornamentația este redusă, limitându-se la cornișe și ancadrame discrete, ceea ce amplifică impresia de demnitate și simplitate clasică.

Acoperișul, în două ape, completează această compoziție printr-o volumetrie clară, lipsită de elemente decorative de mari dimensiuni. Panta relativ redusă și înălțimea moderată a coamei contribuie la integrarea armonioasă a clădirii în peisajul construit al străzii.

De-a lungul timpului, casa a cunoscut intervenții de întreținere și reorganizare funcțională, menite să răspundă cerințelor muzeale contemporane. După anul 1990, au fost realizate lucrări de restaurare interioară și reconfigurări ale circuitului expozițional, fără a altera structura originală. În perioada 2003–2004, s-a intervenit asupra ansamblului exterior, prin desființarea gardului masiv de la stradă și deschiderea vizuală a curții către spațiul public, măsură care a facilitat integrarea muzeului în țesutul urban al centrului istoric.

Procesul de constituire a muzeului „Cuza Vodă” a fost unul exemplar în istoria culturală românească, relevând puterea conștiinței civice și atașamentul comunității gălățene față de propriile rădăcini. Presa locală a reflectat pe larg entuziasmul public, școlile, asociațiile profesionale, artiștii și intelectualii contribuind la subscripțiile publice și la organizarea de spectacole caritabile. Aceste inițiative au depășit dimensiunea locală, transformându-se într-un veritabil act de solidaritate

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

națională în jurul memoriei domnitorului Unirii. Muzeul a devenit astfel nu doar un spațiu de expunere, ci un simbol al demnității civice, al participării colective la salvarea patrimoniului și al continuității identității românești.

Clădirea deține, așadar, o valoare patrimonială complexă, atât prin legătura directă cu familia Cuza, cât și prin funcțiunea muzeală pe care o îndeplinește neîntrerupt din anul 1939. Ea constituie o mărturie materială a arhitecturii rezidențiale urbane de secol XIX, dar și un simbol identitar pentru comunitatea gălățeană, reprezentând una dintre puținele reședințe boierești păstrate și valorificate cultural în regiune.

În contextul intervențiilor propuse asupra sitului, se menționează că, în etapa de proiectare tehnică și de execuție, lucrările de punere în valoare a ruinelor vor fi precedate de o descărcare arheologică, în conformitate cu legislația specifică în vigoare. Această etapă va permite documentarea științifică și protejarea stratului arheologic existent, asigurând totodată compatibilitatea lucrărilor de conservare cu regimul de protecție al ansamblului.

2. Analiza bustului lui Alexandru Ioan Cuza

Bustul domnitorului Alexandru Ioan Cuza, amplasat în grădina muzeului, constituie una dintre cele mai valoroase piese de artă monumentală din patrimoniul orașului Galați, având atât o valoare artistică remarcabilă, cât și o semnificație memorială de prim ordin. Sculptura este realizată din bronz și a fost turnată în anul 1886, fiind printre cele mai vechi reprezentări plastice ale domnitorului din spațiul românesc.

Opera îl reprezintă pe Alexandru Ioan Cuza în uniformă militară de epocă, cu bustul ușor rotit și privirea ferm orientată pe axul principal de acces al grădinii, într-o atitudine de demnitate și calm autoritar. Modelajul este sobru, de o mare rigoare academică, iar redarea trăsăturilor poartă amprenta realismului specific sculpturii europene de sfârșit de secol XIX. Proporțiile echilibrate și tratamentul atent al detaliilor — decorațiile militare, faldurile uniforme, expresia concentrată a chipului — conferă lucrării un caracter monumental, dar lipsit de emfază.

Bustul este montat pe un soclu de piatră naturală, conceput într-un registru clasic, cu bază profilată și panouri simple. În prezent, soclul prezintă degradări structurale și estetice — fisuri, desprinderi ale placajului și eroziuni locale provocate de umiditate și variațiile de temperatură. Aceste fenomene justifică necesitatea unei intervenții de restaurare, care să urmărească consolidarea suportului, refacerea placajelor cu materiale compatibile și curățarea delicată a suprafeței de bronz, conform metodologiilor specifice de conservare a metalului.

Valoarea artistică a monumentului este amplificată de valoarea sa memorială: bustul este printre primele dedicate domnitorului Alexandru Ioan Cuza în România și reprezintă o expresie timpurie a cultului eroilor modernității românești. Prin amplasarea sa în grădina muzeului, bustul

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

stabilește o axă simbolică între memoria istorică și spațiul public contemporan, devenind un reper identitar pentru oraș și un punct de convergență vizuală în compoziția ansamblului.

Prin caracterul său sobru, proporțiile echilibrate și integrarea armonioasă în contextul arhitectural și peisagistic al Casei Cuza Vodă, monumentul se înscrie pe deplin în spiritul epocii sale și continuă să transmită publicului mesajul de unitate, curaj și modernitate pe care l-a întruchipat Alexandru Ioan Cuza.

3. Analiza peisagistică a grădinii

Grădina care înconjoară Casa „Cuza Vodă” constituie o componentă esențială a ansamblului muzeal, având o dublă valoare: istorică și ambientală. Ea nu este doar un spațiu exterior de completare arhitecturală, ci un element cu funcție simbolică, menit să evoce atmosfera reședințelor boierești din secolul al XIX-lea, în care dialogul dintre natural și construit era definitoriu pentru modul de viață al epocii.

În forma sa originală, grădina era o grădină boierească romantică, specifică mediului urban moldovenesc de mijloc de secol XIX. Compoziția acesteia se baza pe alei sinuoase, ronduri florale și arbori ornamentali — tei, castani, plop și salcâmi — care filtrau lumina și creau o ambianță propice plimbării și contemplației. Mobilierul simplu din lemn și fier forjat, băncuțele amplasate în zonele umbrite și prezența florilor de sezon completau imaginea unei grădini intime, concepute mai degrabă ca spațiu de retragere și reflecție decât ca parc public.

În etapa 1938–1939, odată cu refacerea casei și transformarea acesteia în muzeu, grădina a fost reamenajată pentru a se integra coerent noii funcțiuni culturale. Planul de amenajare a prevăzut peluze centrale, straturi de flori și păstrarea arborilor maturi care ofereau umbră clădirii, contribuind la crearea unei atmosfere solemne și romantice. Grădina devenea astfel o extensie firească a muzeului, un spațiu de tranziție între public și privat, între memoria domestică a familiei Cuza și spațiul public al orașului.

În perioada 2003–2004, în contextul unui amplu proiect de restaurare a clădirii, s-au realizat și lucrări de modernizare peisagistică. Gardul de zidărie și fier forjat care delimita grădina de spațiul public a fost înlăturat, iar incinta a fost deschisă vizual către stradă. Noua amenajare a presupus refacerea aleilor, introducerea de peluze extinse și montarea de mobilier urban contemporan. Deși această intervenție a adus o mai mare accesibilitate, ea a diminuat parțial caracterul intim și atmosfera specifică grădinilor de epocă, transformând spațiul într-un parc public mai deschis și mai puțin introvertit.

Astăzi, grădina se prezintă ca un spațiu cu identitate stratificată, rezultat al suprapunerii mai multor etape de intervenție. Caracterul său istoric, deși parțial alterat, poate fi recuperat printr-o relectură contemporană care să reconstituie atmosfera originală. Prin propunerea de reamenajare

planimetrick hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

actuală — inspirată din modelul grădinilor romantice, cu vegetație ornamentală, trasee curbilinii și mobilier istoricist — se urmărește restabilirea coerenței dintre arhitectura casei, bustul domnitorului și peisajul înconjurător, într-o compoziție unitară și echilibrată.

4. Caracteristicile grădinilor de epocă romantică (sec. XIX)

Pentru fundamentarea conceptului de reamenajare a grădinii muzeului, au fost avute în vedere principiile compoziționale și estetice ale grădinilor romantice de secol XIX, tipologie care a cunoscut o largă răspândire în spațiul european și românesc. Acest model de grădină a înlocuit rigoarea geometrică a grădinilor clasice cu o viziune scenografică asupra naturii, în care libertatea formelor, varietatea perspectivelor și dialogul cu arhitectura au devenit elemente definitorii.

Grădina romantică este concepută ca un spațiu al emoției și al reflecției, în care traseul vizitatorului nu este impus, ci descoperit treptat. Compoziția scenografică se bazează pe trasee sinuoase, care conduc privirea prin succesiuni de cadre și secvențe, alternând zonele umbrite cu cele luminoase, deschiderile vizuale cu spațiile intime. Obiectivele punctuale – statui, fântâni, ruine decorative sau colțuri de vegetație – se dezvoltă progresiv, contribuind la formarea unei narațiuni vizuale și simbolice.

Din punct de vedere vegetal, aceste grădini se caracterizează printr-o paletă bogată de specii ornamentale: trandafiri de grădină, bujori, liliac, iasomie, lavandă, completate de arbori cu valoare decorativă și olfactivă – tei, castani, platani, salcâmi – care creează umbre variate și un cadru vegetal profund atmosferic. Structura vegetației este stratificată, alternând arborii înalți cu arbuștii de talie medie și bordurile de buxus sau gard viu toaletat, conferind compoziției o textură vizuală și o plasticitate rafinată.

Mobilierul de grădină – bănci din lemn și fier forjat, mese de piatră, felinare sau jardiniere ornamentale – are un rol dublu: funcțional și estetic. El asigură confortul vizitatorului, dar și continuitatea stilistică a ambientului, evocând eleganța discretă a secolului XIX. În același timp, grădina romantică include adesea funcțiuni discrete, precum colțurile de lectură, spațiile de contemplație sau pergolele umbrite, destinate reculegerii și dialogului interior.

De asemenea, aceste grădini sunt încărcate de valori simbolice. Elementele memoriale – busturi, plăci comemorative, citate inscripționate – nu sunt doar repere decorative, ci instrumente de evocare a spiritului epocii și de ancorare a vizitatorului în memoria locului.

Toate aceste principii – compoziția fluidă, varietatea vegetației, alternanța lumină-umbră, mobilierul istoricist și prezența simbolică a memoriei – vor constitui baza conceptului de reamenajare peisagistică propusă pentru grădina muzeului. Prin intermediul lor se urmărește recrearea unei atmosfere romantic-istoriciste, capabile să ofere vizitatorilor o experiență complexă, deopotrivă estetică și spirituală, într-un parcurs narativ și memorial coerent.

VII. ANALIZA INTERVENȚIILOR PROPUSE

1. Punerea în valoare a ruinelor descoperite in situ

În partea dreaptă a accesului principal în muzeu au fost identificate fragmente constructive aparținând unui pavilion istoric care făcea parte, cel mai probabil, din ansamblul original al reședinței familiei Cuza. Aceste vestigii, păstrate parțial sub nivelul actual de călcare, se află într-o stare fragilă de conservare și sunt în prezent îngropate și inaccesibile vizitatorilor. Din perspectiva valorii documentare și culturale, ele reprezintă o mărturie materială prețioasă asupra evoluției ansamblului în timp și, prin urmare, se impune integrarea lor într-un proces de punere în valoare științifică și muzeală.

Intervenția propusă are un caracter strict de conservare și prezentare, urmărind degajarea pământului în jurul ruinelor și evidențierea traseelor zidurilor existente, fără modificări sau completări speculative. Se va amenaja un microclimat controlat, care să asigure condițiile optime de conservare a materialului istoric, prin ventilare naturală, drenaj al apelor pluviale și control al umidității. Ansamblul va fi protejat de o suprastructură din sticlă securizată montată pe un cadru metalic minimalist, ce permite perceperea directă a ruinelor fără a crea o barieră vizuală între acestea și mediul natural. Iluminarea arhitecturală, discretă și direcționată, va contribui la evidențierea volumetriilor zidurilor, fără a perturba atmosfera istorică a sitului.

Intervenția este gândită ca o soluție reversibilă și non-invazivă, în deplină concordanță cu principiile contemporane ale conservării patrimoniului. Ea oferă publicului posibilitatea de a percepe structura arheologică în mod direct, fără a-i compromite integritatea materială, și totodată reface legătura vizuală dintre grădină și fundațiile istorice ale ansamblului.

Trebuie subliniat faptul că, în etapa de proiectare tehnică și de execuție, orice intervenție asupra ruinelor va fi precedată obligatoriu de o descărcare arheologică, realizată în colaborare cu instituțiile abilitate și în conformitate cu legislația specifică în vigoare. Această etapă va permite documentarea științifică a stratului arheologic, înregistrarea precisă a contextului constructiv și identificarea eventualelor faze succesive de dezvoltare ale ansamblului. Totodată, descărcarea arheologică va constitui baza de fundamentare istorică pentru soluțiile de punere în valoare propuse, oferind informații esențiale despre materialitatea, cronologia și funcțiunea inițială a ruinelor.

Prin această abordare, proiectul propune o relație echilibrată între cercetare, conservare și interpretare, transformând fragmentele arheologice într-un element activ al parcursului muzeal, accesibil și comprehensibil publicului, dar în același timp protejat prin mijloace tehnice adecvate și respect față de autenticitatea vestigiilor.

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

2. Restaurarea soclului bustului lui Alexandru Ioan Cuza

Bustul domnitorului Alexandru Ioan Cuza reprezintă centrul de greutate al compoziției peisagistice a grădinii muzeului și unul dintre cele mai importante repere de memorie culturală ale orașului Galați. Din acest motiv, intervențiile propuse asupra monumentului vizează exclusiv operațiuni de conservare și restaurare, fără modificări formale sau relocări, scopul fiind acela de a-i reda integral expresivitatea și demnitatea originală.

Socul actual, realizat din piatră naturală, prezintă degradări localizate ale placajului – fisuri, exfolieri, desprinderi parțiale ale stratului de finisaj și eroziuni cauzate de umiditate și ciclurile îngheț-dezgheț. Aceste deteriorări afectează atât stabilitatea estetică, cât și lizibilitatea ansamblului. Pentru remedierea acestora se propune refacerea placajului cu piatră compatibilă din punct de vedere cromatic și structural, respectând textura și finisajul materialului original.

În zonele fisurate sau instabile se vor realiza injectări și consolidări punctuale, cu materiale compatibile din punct de vedere fizico-chimic, pentru a restabili coeziunea stratului suport. Suprafețele metalice ale bustului vor fi supuse unei curățări controlate, prin metode blânde, nedistructive, utilizând soluții neutre și procedee mecanice fine, fără agenți chimici agresivi. Scopul acestor operațiuni este eliminarea depunerilor de praf, oxid și particule biologice, redând bronzului aspectul autentic și protejându-l de coroziune ulterioară.

Întregul proces se va desfășura sub supravegherea unui specialist atestat în conservarea și restaurarea metalului și a pietrei, în conformitate cu principiile generale ale restaurării monumentelor istorice: reversibilitate, compatibilitate materială și minimalitatea intervenției.

Prin aceste lucrări, bustul va fi repus în valoare ca element focal al grădinii, restabilindu-se relația sa compozițională cu aleile, vegetația și fațada muzeului. Intervenția propusă nu urmărește reinterpretarea obiectului de artă, ci protejarea autenticității sale materiale și simbolice, asigurând conservarea pe termen lung a unuia dintre cele mai timpurii monumente dedicate domnitorului Unirii în spațiul românesc.

3. Amenajarea peisagistică a grădinii muzeului

Conceptul de amenajare peisagistică propus pornește de la dorința de a reconstitui atmosfera unei grădini de epocă romantică, inspirată din modelul grădinilor boierești de secol XIX, care îmbinau funcțiunea estetică, cea de promenadă și cea de reflecție asupra valorilor culturale. Scopul principal al intervenției este de a recrea un cadru armonios în care arhitectura, vegetația și elementele memoriale se află într-un dialog echilibrat, completând rolul muzeului ca spațiu de cunoaștere și contemplare.

Noua compoziție a grădinii se bazează pe trasee sinuoase din pietriș și pavaje naturale, menite să creeze o circulație fluidă și o descoperire treptată a obiectivelor – bustul domnitorului, ruinele protejate și clădirea muzeului. În spiritul grădinilor romantice, aceste trasee nu impun un

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

parcurs rigid, ci invită la explorare și la perceperea spațiului printr-o succesiune de cadre scenografice, cu deschideri și perspective controlate.

În zona centrală și în apropierea fațadei principale vor fi amenajate ronduri florale cu margini de buxus, conform tipologiei vegetale a secolului XIX. Vegetația propusă reia speciile caracteristice grădinilor boierești moldovenești: tei, castani, platani, ca arbori dominanți, și arbuști parfumați – iasomie, liliac, trandafiri de grădină – care asigură variația cromatică și olfactivă a ansamblului. Aceste alegeri contribuie la restabilirea unei imagini coerente din punct de vedere stilistic și la recrearea unei atmosfere calde, familiare, care evocă intimitatea reședinței de odinioară.

Mobilierul de grădină va fi realizat din lemn, fier forjat sau piatra, inspirat din modelele istorice ale epocii, integrat discret în peisaj. Se propune amplasarea de bănci cu un design sobru și elegant, menite să încurajeze oprirea, dialogul și reflecția. În completarea acestora, vor fi amenajate colțuri tematice – spații destinate lecturii și meditației.

Prin aceste intervenții, grădina muzeului va recăpăta coerența compozițională și expresia stilistică pe care o avea în perioada interbelică, funcționând ca o verigă de legătură între patrimoniul construit și cel natural. Amenajarea propusă nu se limitează la o reconstituire formală, ci aspiră să redea vizitatorului experiența senzorială și spirituală a grădinii de epocă, integrând-o organic în circuitul muzeal și consolidând imaginea ansamblului ca spațiu memorial și educativ de referință pentru istoria orașului Galați.

4. Parcurs tematic „Pe urmele lui Cuza – o plimbare prin istorie”

O componentă esențială a conceptului de amenajare o constituie realizarea unui parcurs tematic exterior, conceput ca o narațiune spațială ce invită vizitatorul să parcurgă istoria modernă a României prin prisma personalității lui Alexandru Ioan Cuza. Traseul este gândit sub forma unei bucle pietonale continue, care pornește din zona de acces nordică și se desfășoară printre reperele majore ale grădinii – bustul domnitorului, ruinele protejate și fațada muzeului – articulând între ele o succesiune coerentă de opriri tematice.

Prin acest parcurs, grădina se transformă într-un muzeu în aer liber, unde spațiul natural devine suport al memoriei istorice. Pe parcursul traseului sunt marcate momentele definitorii ale domniei lui Alexandru Ioan Cuza: Unirea Principatelor (1859), Reforma agrară, Secularizarea averilor mănăstirești, elaborarea Codurilor moderne (civil și penal), dezvoltarea sistemului educațional și, în final, momentul abdicării. Aceste etape sunt prezentate nu doar cronologic, ci și simbolic, printr-un dialog între conținutul istoric și expresia spațială a locului.

Intervențiile propuse sunt discrete și integrate natural în peisaj. Marcările tematice vor fi realizate sub forma unor inserții gravate în pavaj sau în plăci metalice, amplasate în punctele cheie ale traseului, fără a perturba caracterul unitar al compoziției. Acestea vor fi completate de panouri

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

informative minimaliste, cu un design contemporan, realizate din materiale durabile (metal tratat, sticlă securizată, piatră), care vor conține texte explicative și imagini de arhivă.

Pentru o experiență mai interactivă, se propune integrarea codurilor QR în elementele de informare, prin care vizitatorii pot accesa conținut multimedia – texte extinse, fragmente audio, imagini, reconstrucții 3D sau animații tematice. În acest fel, traseul va funcționa și ca instrument educativ, adaptat generațiilor tinere și publicului general interesat de istoria modernă.

Prin caracterul său interpretativ, parcursul „Pe urmele lui Cuza – o plimbare prin istorie” propune o relectură contemporană a memoriei: vizitatorul nu este un simplu observator, ci un participant activ la redescoperirea trecutului. Acest tip de amenajare consolidează rolul grădinii muzeului ca spațiu de mediere între patrimoniu, educație și experiență personală, oferind o perspectivă accesibilă și profundă asupra epocii care a pus bazele statului român modern.

5. Intervenții tehnice de suport

Pentru a asigura funcționarea coerentă și durabilă a ansamblului muzeal, proiectul propune o serie de intervenții tehnice de suport, gândite în spiritul principiului de discreție și compatibilitate cu valorile istorice și peisagistice ale sitului. Aceste măsuri nu urmăresc modificarea aspectului sau a percepției spațiului, ci contribuie la protejarea, întreținerea și punerea în valoare a acestuia prin mijloace moderne, adaptate cerințelor actuale de conservare și sustenabilitate.

Un prim element îl constituie iluminatul arhitectural, conceput ca un sistem unitar de evidențiere nocturnă a principalelor repere: bustul domnitorului, ruinele descoperite *in situ* și traseul principal de vizitare. Se vor utiliza corpuri de iluminat LED cu consum redus, integrate discret în vegetație și în structurile de circulație, cu o temperatură de culoare caldă și intensitate controlată. Scopul este de a valorifica dimensiunea simbolică a monumentelor, evitând în același timp orice efecte de orbire, contrast puternic sau poluare luminoasă.

În vederea întreținerii vegetației, este prevăzut un sistem de irigații automatizat, echipat cu senzori de umiditate și programare temporizată, care va permite gestionarea eficientă a resurselor de apă. Prin acest sistem, se urmărește menținerea sănătății stratului vegetal fără intervenții invazive și fără afectarea solului din zonele sensibile.

Un alt element tehnic esențial îl reprezintă sistemul de drenaj și scurgerea controlată a apelor pluviale, proiectate pentru a preveni acumulările de apă în proximitatea ruinelor și pentru a asigura conservarea peluzelor și a aleilor. Rețeaua va fi configurată astfel încât să nu afecteze structurile arheologice și să se integreze discret în peisaj.

În ceea ce privește împrejmuirea, se propune păstrarea soluției deschise actuale, care permite vizibilitatea și dialogul vizual cu spațiul public al străzii Alexandru Ioan Cuza. În zonele în care se

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

păstrează elemente originale de fier forjat, acestea vor fi supuse unui proces de curățare, protejare anticorozivă și recondiționare, astfel încât să fie reintegrate în imaginea generală a ansamblului.

Prin ansamblul acestor măsuri, proiectul asigură un echilibru între necesitățile tehnice contemporane și respectul față de autenticitatea istorică a locului. Fiecare soluție este orientată către durabilitate, eficiență energetică și compatibilitate estetică, contribuind la consolidarea caracterului unitar al ansamblului „Casa Cuza Vodă” și la conservarea pe termen lung a valorilor sale patrimoniale și culturale.

VIII. CONCLUZII

Analizând contextul istoric, arhitectural și peisagistic al ansamblului „Casa Cuza Vodă” și al bustului domnitorului Alexandru Ioan Cuza, precum și soluțiile propuse prin prezentul proiect, se poate constata că intervențiile sunt fundamentate pe principiile protejării, conservării și valorificării durabile a patrimoniului construit.

Valoarea patrimonială.

Ansamblul compus din Casa Cuza Vodă și bustul domnitorului Alexandru Ioan Cuza deține o valoare patrimonială complexă, de importanță locală și națională. Clădirea reprezintă un reper esențial al arhitecturii rezidențiale urbane de secol XIX, asociat direct cu viața și familia domnitorului Unirii, iar bustul constituie una dintre primele opere de artă monumentală dedicate acestuia în România. Împreună, ele definesc un nucleu identitar fundamental pentru municipiul Galați și pentru memoria istorică a modernizării românești.

Compatibilitatea intervențiilor.

Proiectul propus respectă regimul de protecție instituit prin Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice și nu aduce atingere integrității sau autenticității elementelor de patrimoniu.

Intervențiile vizează exclusiv:

- punerea în valoare a ruinelor descoperite *in situ* prin soluții reversibile și non-invazive,
- restaurarea soclului bustului cu materiale compatibile,
- reamenajarea peisagistică a grădinii muzeului, în spiritul grădinilor romantice de secol XIX,
- crearea unui traseu tematic care valorifică istoria și reformele epocii lui Cuza.

În ceea ce privește vestigiile arheologice, se recomandă ca lucrările de punere în valoare să fie precedate de efectuarea descărcării arheologice, în colaborare cu instituțiile abilitate, pentru documentarea științifică și protejarea stratului istoric.

Impact cultural și educativ.

Prin implementarea acestor măsuri, grădina muzeului se va transforma într-un muzeu în aer liber, capabil să ofere publicului o experiență directă și participativă asupra istoriei moderne. Integrarea ruinelor, a bustului și a parcurului tematic va crea un spațiu narativ în care vizitatorul devine parte a istoriei, înțelegând și simțind, totodată, semnificația evenimentelor care au marcat formarea statului român. Ansamblul va dobândi astfel o valoare culturală, educativă și turistică majoră, consolidând identitatea culturală a Galațiului.

Încă de la inaugurarea din 1939, muzeul „Cuza Vodă” a funcționat ca un centru cultural activ al orașului, găzduind conferințe, expoziții temporare, recitaluri și activități educative dedicate istoriei moderne a României. Prin aceste acțiuni, spațiul a devenit un loc de dialog între patrimoniu și societate, între trecutul național și prezentul comunitar. Amenajarea propusă a grădinii continuă această tradiție, oferind o scenografie contemporană pentru activități culturale și educaționale, menite să transmită valorile civice și umaniste promovate de domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

De la momentul conceperii sale, muzeul „Cuza Vodă” a fost gândit ca o instituție cu rol formativ, capabilă să inspire respectul pentru trecut și să cultive valorile morale ale istoriei naționale. Așa cum sublinia Leon Eșanu, muzeografia gălățeană și-a asumat „nobilă răspundere de a contribui la educația tinerei generații, familiarizând-o cu figurile luminoase ale celor ce s-au jertfit pentru libertatea națională și socială a poporului nostru”. Proiectul actual de reamenajare a grădinii continuă această misiune, oferind un cadru educativ în aer liber, unde istoria se împletește cu arta și natura într-un discurs cultural coerent.

Caracterul reversibil și sustenabil.

Toate soluțiile tehnice adoptate respectă principiile reversibilității, compatibilității și sustenabilității, garantând conservarea pe termen lung a patrimoniului. Utilizarea iluminatului arhitectural cu tehnologie LED și a sistemului de irigații automatizat asigură un management energetic eficient și o întreținere prietenoasă cu mediul. Materialele și tehnologiile propuse sunt alese în spiritul durabilității și al protejării autenticității monumentelor.

Recomandare: Având în vedere conformitatea proiectului cu regimul de protecție și contribuția sa majoră la punerea în valoare a patrimoniului cultural al municipiului Galați, se recomandă avizarea favorabilă a documentației de către Ministerul Culturii și Direcția Județeană pentru Cultură Galați. Intervențiile propuse reprezintă un model de bună practică în restaurarea și reinterpretarea spațiilor istorice, punând în echilibru între conservarea trecutului și deschiderea către prezent.

Coordonator,
Arh. Mihai TULBURE

Întocmit,
S.C. PLANIMETRICK HUB S.R.L.
Arh. Rosmarina ȘERBAN

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"
STUDIU ISTORIC

planimetrick hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

IX. BIBLIOGRAFIE

- "Albina Românească", IV, 1832, nr.7;
- Arhivele Statului Iași, Colecția Documente, P. 48/2;
- Ibidem, Fond Tribunalul Covurlui, Dosar 14 / 1836;
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Galați, Colecția Planuri;
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Galați, Fond Primăria orașului Galați, Dosar 20 I 1921, Dosar 16 / 1939;
- Alex Rally, Les voyages de Cochelet dans les Principautés Roumaines în "Revue Historique du Sud-Est Europeen", voi VII 1, 1931;
- Constantin C. Giurescu, Viața și opera lui Cuza Vodă, Editura Științifică, București, 1966;
- Dan Bogdan, Viorel Știrbu, Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza, Editura Sport- Turism, București, 1985;
- Dimitrie Iurașcu, Rugina Toamnei, Editura Partener, Galați, 2012;
- Dumitru Ivănescu, Alexandru Ioan Cuza în conștiința posterității, Editura Junimea, Iași, 2001;
- Hurmuzaki, Documente, XIX, I, p.684, DLXXXIX;
- Ibidem, Documente, Suplement, I, voi.V;
- Gheorghe Ghibănescu, Spița Neamului Cuza, în "Arhiva genealogică", I, 1912, nr.1, Iași;
- Gh.N.Munteanu-Bârlad, Gafații, 1927;
- Gr.Trancu-Iași, Casa lui Cuza Vodă, în "Acțiunea", IX, nr.2369, 24 aprilie 1934;
- Lucia Borș, Doamna Elena Cuza, Editura Pelendava, Craiova, 1992;
- Marian Stroia, Aspecte ale societății românești în viziunea călătorilor străini (177 4-1821), în "Revista de istorie", 38, 1985, 5;
- Marin Mihalache, Cuza Vodă, Editura Tineretului, București, 1967;
- Ibidem, Cuza-prințul unirii, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2006;
- Moise N.Pacu, Cartea județului Covurlui, Editura SOCECU, București, 1891;
- Nistor Ciocan, Alexandru Ioan Cuza. Note genealogice, extras din Cuza Vodă în memoriam;
- Paul Păltănea, Istoria orașului Galați de la origini până la 1918, Editura Partener, Galați, 2008;
- Primăria Municipiului Galați, Galați-ambiant citadin, coordonatori proiect Cristian Dragoș Căldăraru și Dan Basarab Nanu, Galați, 2007;
- Ștefan Sorin Gorovei, Strămoșii cunoscuți ai Principelui Alexandru Ioan Cuza, în Cuza Vodă în memoriam;
- Teodor Codrescu, Uricarul, voi.XIII, Iași, 1889;
- Viorica Pisciă, Restaurarea din anul 1938 a "Casei Cuza Vodă" din Galați, în "Danubius", XXII, Galați, 2004;
- Virginia Isac, Contribuții la o bibliografie Alexandru Ioan Cuza, Editura Junimea, Iași, 2005;

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"
STUDIU ISTORIC

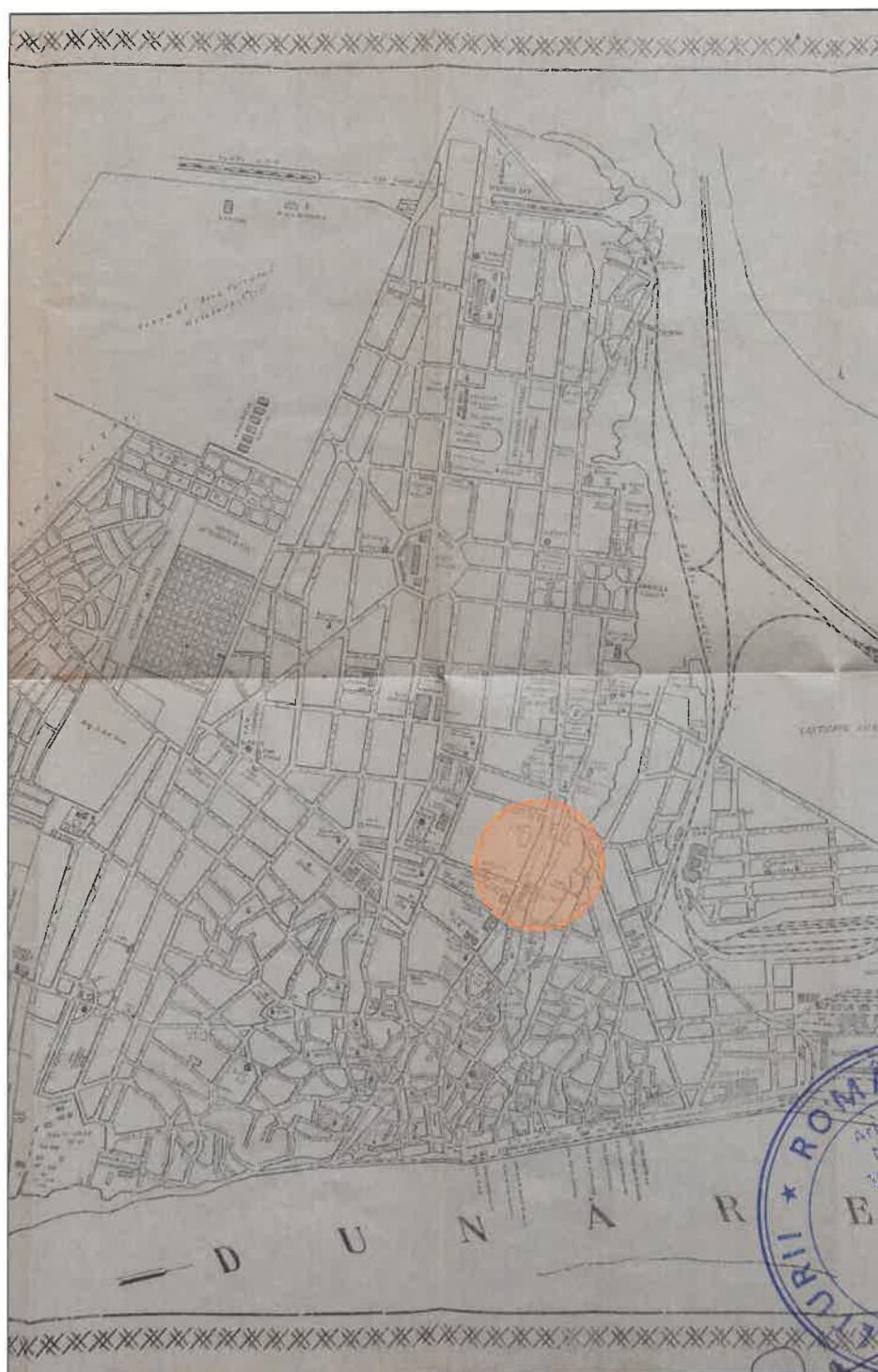
planimetrick hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

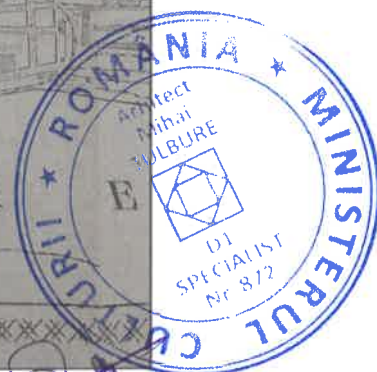
Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"
STUDIU ISTORIC

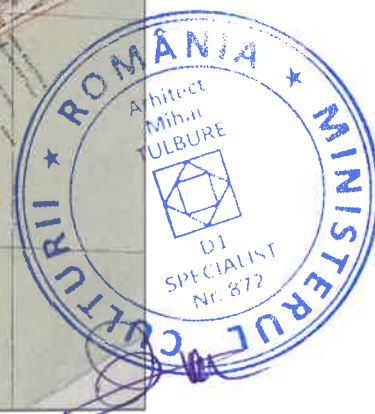
planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"
STUDIU ISTORIC

planimetrick hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetrick.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

XI. Anexe – fotografii

Fig. 28. Casa Cuza-Vodă din Galați, ante 1938 (foto: George și Jean Makşay, Foto-Glob, Galați).

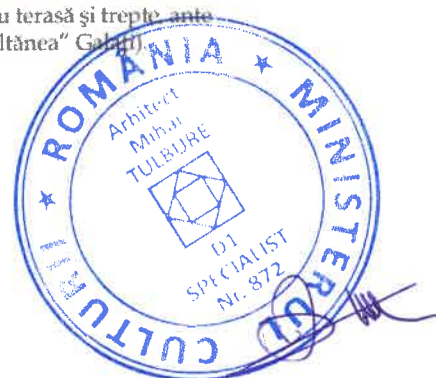

Fig. 35. Casa Cuza-Vodă, holul central (parter), după restaurare, decembrie 1938 (foto: George Makşay, Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați).

“REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI”
STUDIU ISTORIC

Fig. 29. Casa Cuza-Vodă din Galați, partea din spate, cu terasă și trepte, ante 1938 (foto: George Makşay, Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați).

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"
STUDIU ISTORIC

planimetricX hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetricX.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

planimetric hub

Adresa: Ștefan cel Mare nr. 35, Botoșani

Telefon: 0746/779 996 - 0749/248 880

E-mail: planimetric.hub.office@gmail.com

C.U.I. RO43600572 - J2021000052073

XI. Anexe – planuri

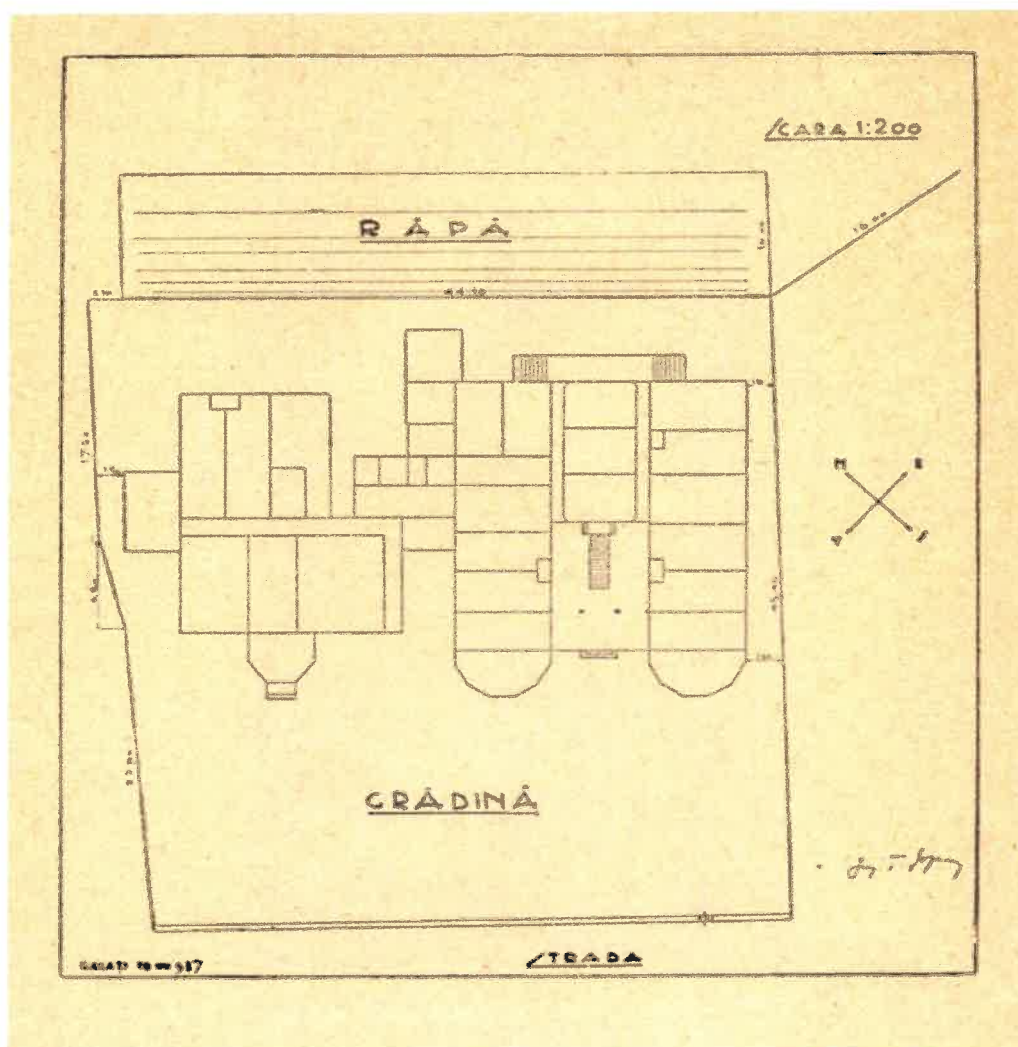
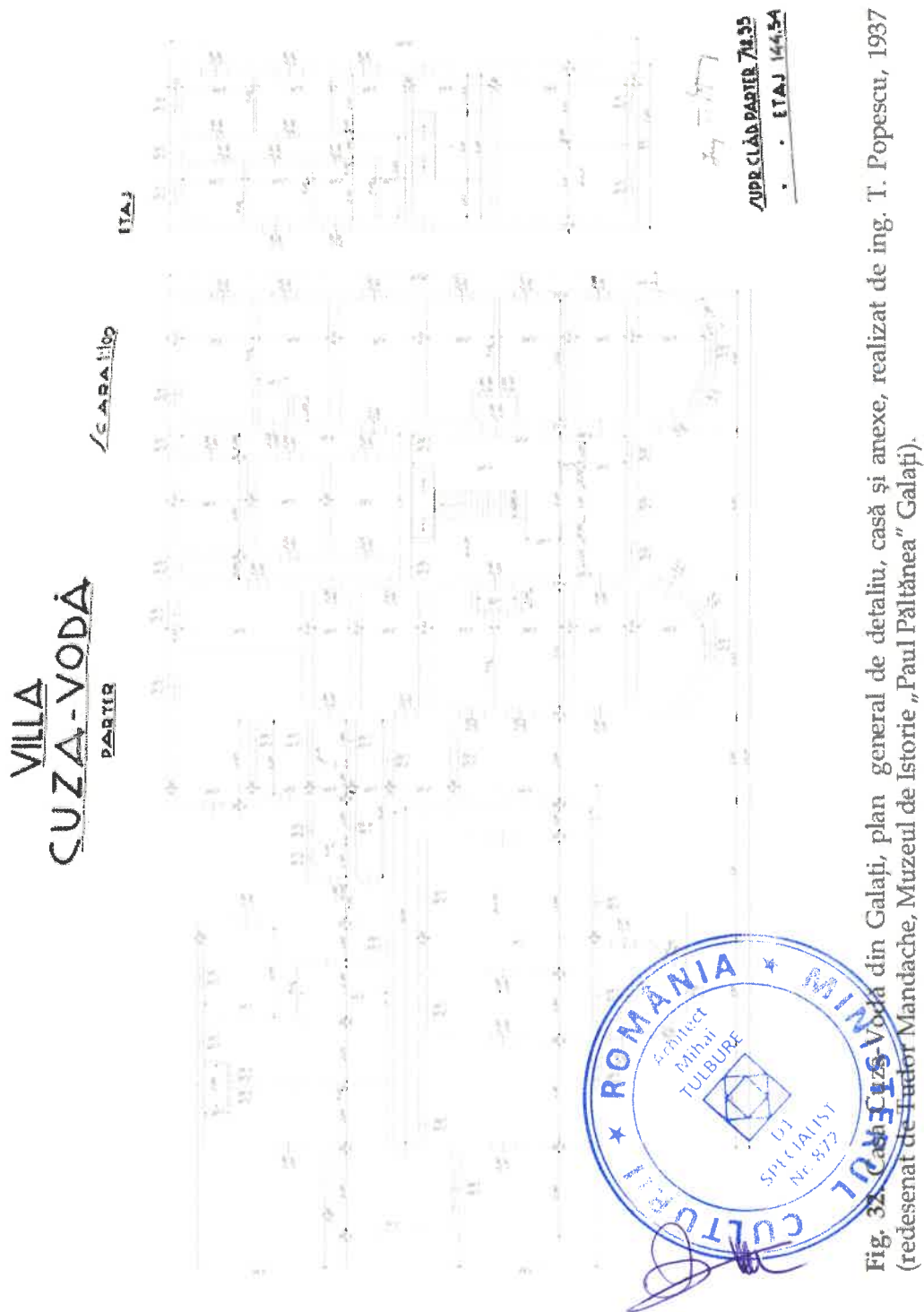

Fig. 31. Plan de situație al Casei Cuza-Vodă, 1937 (Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați).

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA VODĂ GALAȚI"
STUDIU ISTORIC

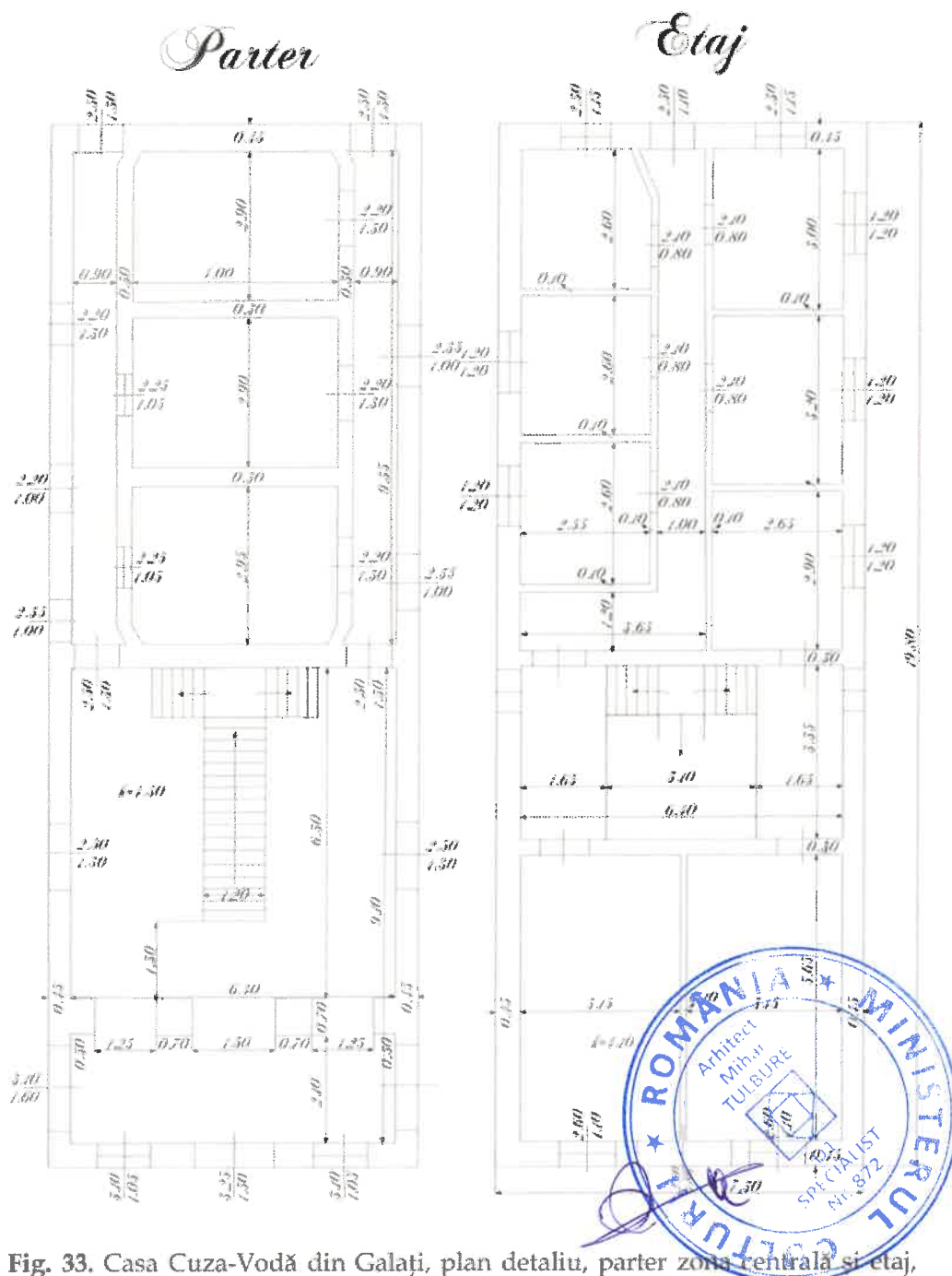

Fig. 33. Casa Cuza-Vodă din Galați, plan detaliu, parter zona centrală și etaj, realizat de ing. T. Popescu, 1937 (redesenat de Tudor Mandache, Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați).

"REAMENAJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCULUI MUZEULUI CASA CUZA-VODĂ GALAȚI"
 STUDIU ISTORIC